

Halálos áldozat és tetemes anyagi kár

Pusztító lángok Nyáradremetén

Fotó: Nagy Tibor

Égő faanyag recsegő hangja, robbanások zaja, hatalmas lángok ébresztették Nyáradremete lakosságát szerdán a kora hajnali órákban. Egy magántulajdonban lévő fafeldolgozó egység üzemanyagraktárában történt robbanás, és a lángok gyorsan terjedtek át a faanyagraktárra, csarnokokra. Érkezésünk időpontjában, a délelőtti órákban még mindig a felfellobbanó tűzzel harcoltak a tűzoltók, akiknek emberfeletti munkáját testközelből figyelhattuk meg.

Szer Pálosy Piroska

Augusztus 23-án, szerdán hajnali öt óra körül a Maros megyei tűzoltóságot Nyáradremetére irányították egy faipari egységben keletkezett

tűz eloltásához. A katasztrófavédelmi felügyelőség a környékbelieket hajnali öt óra körül a RO-Alert vészhelyzeti figyelmeztetéssel ébresztette a sűrű, mérgező füst miatt. A lángok mintegy 4.600 négyzetméteren pusztítottak. Négy férfi sérült meg a tüzesetben, az egyik közülük belehalt az égési sérülésekbe.

Elsőként a nyáradszeredai és a szovátai tűzoltóság, valamint a helyi és a mikházi önkéntes tűzoltók érkeztek a helyszínre, de Kolozs, Szeben, Hargita, Beszterce és Fehér megyei tűzoltók is segítettek a Maros megyeiek munkáját – tájékoztatott a helyszínen tartózkodó *Călușeri Alexandra*, a Maros Megyei Horea Katasztrófavédelmi Felügyelőség szóvivője.

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, féláron!

Változik az időjárás

Míg az elmúlt napokban kánikula és szárazság volt, a következő napokban heves esőzések várhatók. Front vonul át országunk felett, amely nem lesz tartós, hétvégére újra kánikulát jósolnak a meteorológusok.

4.

Nehéz volt választani

Évek óta augusztus közepén a kincses városba húz a szívem, és szinte hihetetlen, hogy idén már a 14. alkalommal szippantott magába a Kolozsvári Magyar Napok gazdag, színes, változatos, izgalmas műsorkínálata. Még áttekinthető is nehéz volt, nem-hogy részt venni valamennyi rendezvényen, amelyek reggeltől éjszakába nyúlóan követték egymást, sajnos sokszor párhuzamosan ugyanabban az időpontban.

6.

Ideológia vezérelte építészet

A Vásárhelyi Forgatag idei rendezvénysorozata egy szocreál városnéző buszos „sétával” kezdődött. A Teleki Téka Alapítvány szervezésében kedden délután két kiváló, a múlt század második felét kutató fiatal szakember, Karácsony István művészettörténész és Novák Csaba-Zoltán kalauzolta térben és időben a közel félszáz érdeklődőt.

9.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Az Optika Optofarm folytatja akcióját

nyugdíjas ügyfelei számára:

50%-os kedvezménnyel

kaphatók a közellátó műanyag monofokális lencsék

augusztus 31-ig.

Keressen minket

Marosvásárhelyen, Szászrégenben és Szovátán!

Előjegyzésért hívja a **0265-212-304-es telefonszámot!**

Aktuális

A cél, mely mindent felülír

Mózes Edith

A múlt hét végén a kábítószer okozta tengerparti tragédia – két egyetemista életét oltotta ki egy bedrogozott „csodagyerek” – rázta meg az ország közvéleményét. Egymást érték a politikai nyilatkozatok, tévéviták, sajtóhírek. Tartanak még ma is. Am, ahogy már lenni szokott, eltelik pár nap, majd jön egy újabb szenzáció, ami átveszi ennek a helyét. Újra eltűnik vagy meghal egy gyermek, egy fiatal, újabb áldozatok sorsáról szólnak majd a hírek. Megtörténhet, hogy időnként vissza-visszatér a drogok és a horrorthonok ügye, főleg egy újabb tragédia folytán, majd lassan minden feledésbe merül.

Mindeközben nő a tragédiákból profitálók száma – friss hír, hogy több mint ezer milliomos „született” Romániában csupán a pandémia és megszorítások idején.

Elhangzanak a politikai nyilatkozatok, egyre több az ígéret. Elvégre kampányban vannak a politikusok.

Nincs másként a kormánykoalícióban sem. Nyílt titok, hogy nem a szeretet tartja egyben. Ott tartanak be egymásnak, ahol nem szégyellik. Miközben gondolataik kizárólag a jövő évi választások körül forognak, állandó vita tárgya a megszorítások és a speciális nyugdíjak mellett például az, hogy egyesek – populista érvekkel – összevonnák a helyhatósági és a parlamenti választásokat. Amit mások alkotmányellenesnek kiáltanak ki, amit csak vészhelyzet esetén

(Folytatás a 3. oldalon)

AUGUSZTUS
24., csütörtök
A Nap kel
 6 óra 32 perckor,
lenyugszik
 20 óra 17 perckor.
Az év 236. napja,
hátravan 129 nap.

✦ Isten éltesse!

Ma BERTALAN, holnap LAJOS és PATRÍCIA napja. LAJOS: a régi germán Chlodovech névnek a francia Louis formájából származik. PATRÍCIA: a Patrícus (jelentése: rómainak született nemes) férfinév női párja.

IDŐJÁRÁS	VALUTAÁRFOLYAM
Záporos, zivatar lehetséges	BNR – 2023. augusztus 23.
Hőmérséklet	1 EUR 4,9405
max. 27 °C	1 USD 4,5686
min. 19 °C	100 HUF 1,2895
	1 g ARANY 279,4731

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadjuk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Megyei hírek

Elektromos iskolabuszokat vásárol a megye

Iskolabuszok vásárlására nyert támogatást Maros megye az Országos Helyreállítási Alapból. A kiírást az Oktatásügyi Minisztérium hirdette meg. A 30 millió lej értékű projektnek köszönhetően 26 elektromos kisbuszt vásárol a Maros Megyei Tanács, partnerségben a helyi önkormányzatokkal, olyan települések számára, ahol nincs a gyerekek szállítása alkalmas kisbusz vagy a meglévő hétévesnél régebbi.

Kedvezményes árú bérletek a színházban

Kedvezményes áron kínál bérleteket a 2023/2024-es évadra a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház. Öt típusú bérletet lehet kedvezőbb áron megvásárolni: mecénás-, bemutató-, illetve 4-6-8 egységes szabadbérletet. A kedvezményes árú bérletek a színház jegypénztáránál igényelhetők. A kedvezmény szeptember 15-ig tart. A Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Tompa Miklós Társulatának 79. évada szeptember 9-én – Radu Afrim rendezésében – Fausto Paravidino Emma életének értelme című vígjátékának a bemutatójával indul.

Ingyenes jogi tanácsadás

Az RMDSZ marosvásárhelyi szervezete augusztus 17-től minden csütörtökön ingyenes jogi tanácsadással segíti az érdeklődőket. A szolgáltatás igénybevételéhez előre fel kell iratkozni (hétköznaponként 9 és 17 óra között) a helyszínen: Dózsa György utca 9. szám, földszint, vagy a 0365-434-390-es telefonszámon, illetve a marosvasarhely@rmdsz.ro e-mail-címen.

Bemutadják Csepreghy András és Csepreghy Henrik új könyvét

A néhai Marosvásárhely. Volt egyszer egy város című képeslapalbumot mutatják be a Mentor Könyvek Kiadó, a Forгатag és a Teleki Téka közös szervezésében augusztus 25-én, pénteken 18 órától a Könyvudvar – Tékaforगतagon (várudvar). Csepreghy András a könyvről, a képeslapokról, a gyűjtésről, a néhai Marosvásárhelyről a kiadó vezetője, Király István beszélget.

Beszélgetés Marosvásárhely és Maros megye történetéről

Augusztus 26-án, szombaton 11 órától a Mentor Könyvek Kiadó, a Forगतag és a Teleki Téka közös szervezésében kerül sor rendkívüli történelemóra a Könyvudvar – Tékaforगतagon (várudvar). Sebestyén Mihály és Diamantstein György mesél Marosvásárhely és Maros megye történetéről, a történelem alakulásáról, a sok száz kötetbe foglalt adatokról, a régi és új anekdotákról. A beszélgetés moderátora László Lóránt.

Hírszerkesztő: Menyhárt Borbála

Tékaforगतag nemcsak könyvmolyoknak

A kedd délutáni szocialista kori séta kapcsán kérdeztük meg Lázok Klárát, hogy melyek az idei Forगतag újdonságai.

LK: Az idéni év számunkra is évfordulós év, hisz 10 éve szervezzük a könyves programokat és a Könyvudvart. A 10 év alatt sokat alakult ez a program is, a könyvvásár, amely annak idején szakmaibb rendezvényként, történelmi könyvek vásáráként indult, egy sokkal tágabb közönséget célzó eseménnyé alakult. Ugyanakkor a könyvbemutatók mellett az évek során több más alternatív rendezvény is bekerült a Tékaforगतag programjai közé.

Melyek lesznek a legérdekesebb rendezvényei az idei Tékaforगतagnak?

LK: A sétákkal kezdeném, hisz 2023-ban is ezekkel kezdődik a Forगतag. Az idén több sétát is szerveztünk, a hagyományos Téka-séta és a kedden nagy sikerrel megrendezésre került szocialista séta mellett csütörtökön 16 órától a 10-14 éves gyerekeket várjuk felfedezőkörútra a Teleki Téka, szombaton 17 órától pedig Orbán János főtéri sétáját ajánlanám.

Az idéni év újdonsága az a két közéleti beszélgetés, amelyre a kolozsvári Nemzeti Kisebbségkutató Intézet igazgatóját és kutatóit hívtuk meg. Pénteken 14 órától Kiss Tamás szociológussal, az intézet munkatársával Novák Csaba-Zoltán, az intézet igazgatója beszélget az erdélyi magyarság demográfiai helyzetéről a várban, a Könyvudvarban. Szombaton 13 órától pedig Fosztó László szociológustól kérdezi László Lóránt történész a romániai roma közösségek kérdéséről.

A Forगतag csütörtöki ajánlója

A gyerekeket csütörtökön Téka-sétára várják. A 10-14 éveseknek ajánlott program 16 órától kezdődik, a résztvevők megismerhetik a Teleki Téka történetét. A sétát Lázok Klára vezeti.

Idén is megszervezik a Rákóczi lépcsőfutást, ami 17 órakor kezdődik. Aki most kapna kedvet hozzá, még jelentkezhet a helyszínen is a megmérettetésre.

A 10. Vásárhelyi Forगतag megnyitójánál is csütörtökön kerül sor 18 órától a Kultúrpalotában. Díszvendég a Határon Túli Magyar Zenészek Szimfonikus Zenekara. A Kultúrpalota előterében az Átröpülők hosszában hazá-

mon című tablókiállítás tekinthető meg, amellyel Petőfi Sándor születésének 200. évfordulójára emlékeznek.

20 órától a Kárpátaljai Megyei Magyar Drámai Színház és a budapesti Nemzeti Színház koprodukciójában Nyikolaj Vasiljevics Gogol: Háztűznéző c. előadását lehet megnézni a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Kistermében.

A nyári színpadra meghirdetett Csoportterápia c. vígjáték elmarad.

Csütörtökön nyitja meg ugyanakkor a kapuit a Borudvar is, amely vasárnapig naponta 17 és 23 óra között várja a látogatókat.

Több marosvásárhelyi utca lesz egyirányú

A Maros Megyei Rendőrség javaslatára, a közúti közlekedés biztonságosabbá tétele érdekében egyirányúvá válnak Marosvásárhelyen a *Vulkán*, *Borzești*, *Fenyő* és *Kelemenhavasok*, *Petrilla* utcák. Egyirányúvá válik tehát a Vulkán utca az Alexandru Papiu Ilarian utca és a Fenyő utca közötti részen, a Borzești utca a Kelemenhavasok utcai

kereszteződéstől az Alexandru Papiu Ilarian utcáig, a Kelemenhavasok utca a Vulkán utcától az Alexandru Papiu Ilarian utcáig, a Vulkán utca a Kelemenhavasok utca felé. A Petrilla utcában a Tudor Vladimirescu utca és a Predeal utca között lesz egyirányú a forgalom – tette közzé a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal.

RENDEZVÉNYEK

Emléktábla Petelei István írónak és dr. Czákó József orvosprofesszornak

A Marosvásárhelyi Örmény-Magyar Kulturális Egyesület Marosvásárhely Polgármesteri Hivatalával két örmény származású jeles személyiség, Petelei István író és dr. Czákó József orvosprofesszor emléke előtt tisztelegve emléktáblát avat. Az avatási ünnepség augusztus 26-án délelőtt 11 órakor lesz a Retyezát utca 10. szám alatt, Exc. Sergey Minasyan, az Örmény Köztársaság romániai nagykövete és Soós Zoltán polgármester, illetve a Czákó

család jelenlétében – tájékoztatott dr. Puskás Attila egyesületi elnök.

Vámos települések találkozója

Augusztus 26-án, szombaton Vámosgálfalván, a sportpályán 10 órától tartják a Vámos települések XIV. nemzetközi találkozóját. A Kis-Küküllő menti községközpont másodjára házigazdája a települések különtötségei találkozójának, amelyre több mint 260 vendéget várnak. Színes forगतag, kisebb kirakóvásár, kézműves termékek bemutatója, előadások várják a Vámosgálfalva érkezőket. A meghívott előadóművészek között van Zoltán Erika és nekara, a Titán és a Compact zenekar, valamint a Pitytyes2es és Gyufa. 22 órakor tűzijátékkal zárul az ünnepség.

NÉPÚJSÁG
 ÖNÁLLÓ
 MAROS MEGYEI NAPILAP
 Kiadja az IMPRESS KFT.
 FŐSZERKESZTŐ:
 Karácsonyi Zsigmond
 LAPSZERKESZTŐK:
 Antalfi Imola
 Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczadi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálosy Piroska, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
 Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujasg.ro.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujasg.ro **E-mail:** nepujasg@e-nepujasg.ro
 Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino.
 A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

ISSN 1220-3475 (print);
 ISSN 1584-3238 (online)

Bécs továbbra sem támogatja Románia és Bulgária schengeni csatlakozását

Ausztria továbbra sem támogatja Románia és Bulgária schengeni csatlakozását, ugyanis az osztrák álláspont szerint jelenleg a teljes schengeni rendszer nem működik, ezért nem nyitott a kiterjesztésére – jelentette ki szerdán Bécsben Gerhard Karner osztrák belügyminiszter, akinek szavait a román sajtó idézte.

Az osztrák politikus román hivatali kollégáját, Catalin Predoiut fogadta.

Gerhard Karner hangsúlyozta: Ausztria álláspontja szilárd a kérdésben. Bécs szerint a schengeni rendszer jelenleg nem működik; Ausztria és Németország, Ausztria és Magyarország, Ausztria és Szlovénia között is van határellenőrzés, és Németország a Lengyelországgal közös határon is tervezi bevezetni. „Ez egy világos jelzés, hogy a teljes rendszer nem működik, ezért nem gondolom, hogy jelen pillanatban célszerű lenne a kiterjesztése” – idézte az osztrák belügyminiszter a News.ro hírportált.

Karner a román hírügynökség szerint azt is szóvá tette, hogy a dublini rendszernek is megvannak a hiányosságai, ezen

a téren is a törvényi keret javítására van szükség. Erről is tárgyalt román hivatali kollégájával, akivel európai perspektívából vetnék fel a problémát – mondta.

A román belügyminiszter elmondta: Bukarest együttműködésre törekszik Ausztriával a kérdésben, látogatásán ezt szeretne volna szorgalmazni. Arról is meg szeretné volna győződni, hogy Bécsnek a román határvédelem kapcsán vannak-e kifogásai – tette hozzá. Cătălin Predoiu a sajtónak úgy nyilatkozott: Románia előrelépést ért el ezen a téren, és örömmel tapasztalta, hogy ezt az osztrák fél is elismeri.

Hangsúlyozta, hogy Románia a határvédelem etalonjává kíván válni, ugyanis a migráció komoly probléma, amit ennek megfelelően kell kezelni. Bukarest kész együttműködni az Európai Bizottsággal és a tagországokkal e téren.

Karner kijelentésére reagálva a kisebbik román kormánypárt, a Nemzeti Liberális Párt (PNL) szóvivője, Ionuț Stroe közölte: a román kormánynak ki kell tartania, mindent meg kell tennie, hogy megváltozzon az osztrák álláspont. Úgy vélte, ha ezt sikerül elérni, Románia nagyon rövid időn belül a schengeni övezet tagja lehet. (MTI)

Uniós alapokból újítanak fel Teleki Pál erdélyi otthonát

Európai uniós alapokból újítanak fel a pribékfalvi Teleki-kastélyt, Teleki Pál korábbi magyar miniszterelnök egykori erdélyi otthonát – közölte szerdán a Máramaros megyei önkormányzat.

Az észak-erdélyi megye képviselőtestülete kedden két erre vonatkozó önkormányzati határozatot is elfogadott. A felújítás költségeit 61 millió lejre becsülik – írta az önkormányzat közleményére hivatkozva az Agerpres hírügynökség. Az egyik önkormányzati határozat a felújítási projekt gazdasági-műszaki mutatóit tartalmazza, a másik a műemlék épület turisztikai körforgásba való bevonását írja elő.

A pribékfalvi Teleki-kastélyt két éve vásárolta meg a Máramaros megyei önkormányzat, sajtóbeszámolóik szerint mindössze 210 ezer euróért. Az önkormányzat akkor azt is közölte, hogy az 589 négyzetméter belterületű ingatlanhoz 6727 négyzetméteres birtok is tartozik. A kastélyt Teleki Géza író és politikus, egykori magyar belügyminiszter építtette nyári rezidenciának, a 19. század végén alakították át jelenlegi, historizáló formájába. Az ingatlan 1879–1941 között fia, Teleki Pál (1879–1941) tulajdonában volt, az egykori miniszterelnök alakította át, és többnyire vadászatokra használta. A kommunista hatóságok 1949-ben államosították, az állami mezőgaz-

dasági termelőszövetkezet székhelye volt, gabonalerakat is működött benne – emlékeztetett az Agerpres.

2007-ben a család egyik leszármazottjához került, aki a nagy költségekre való tekintettel abbahagyta a felújítását, és eladta az elővásárlási joggal rendelkező Máramaros megyei önkormányzatnak. Restaurálása után a megyevezetés turisztikai célra hasznosítaná, és múzeumot is működtetne benne.

A Kastély Erdélyben szakportál adatai szerint a neoreneszánsz kastély fődémét már korábban renoválták, de ablakai hiányoznak, és vakolata is lemállott. Vakolat-kő ablakkeretei, tornyai viszont állnak, így rekonstruálható.

A Nagybányától mintegy 20 kilométerre található Pribékfalva a 2011-es népszámláson a közel 800 lakosból kettő valolta magát magyarnak. Az észak-erdélyi szörványban többnyire a megyei, helyi önkormányzatok beavatkozása révén menekülhet meg a pusztuló magyar épített örökség.

Tavaly a Beszterce-Naszód megyei önkormányzat által megvásárolt és uniós forrásokból felújított paszmosi Teleki-kastélyt adták át. A besztercei megyei múzeum kezelésébe tartozó műemlék kulturális központként és rendezvényhelyszínként működik, és a Teleki család történetét ismertető állandó tárlat is megtekinthető benne. (MTI)

Novák Katalin Ukrajnában

Novák Katalin köztársasági elnök ukrajnai látogatásának második napján a Kijev közelében fekvő Zahalci községben magyar támogatással újjáépülő óvodát és iskolát keresett fel, kora délelőtt pedig megkoszorúzza az orosz–ukrán háborúban elhunytak emlékhelyét, valamint tárgyalt az ukrán emberjogi főbiztossal.

Kárpátaljai programját követően Kijevbe látogatott Novák Katalin köztársasági elnök. Az államfő szerdán kora délelőtt megkoszorúzza az ukrainai háború áldozatainak emlékfalát, majd meglátogatta az ukrán Gyermekjogi Központot, ahol találkozott Dmitro Lubineccel, az ukrán parlament emberi jogi biztosával.

Az ukrán ombudsman tájékoztatta Novák Katalint arról, hogy miként zajlik a megszállt területekről korábban Oroszországba került gyermekek hazaszállítása, rehabilitációja. A magyar államfő emlékeztetett arra, hogy Magyarország története legnagyobb humanitárius akcióját hajtja végre, ezen belül pedig kiemelt figyelmet fordít az ukrán gyerekek üdültetésére.

Dmitro Ljubinec köszönetét fejezte ki az államfőnek mindazért a segítségért, amit Magyarország a háború kitérőse óta nyújt Ukrajnának. „Bajban ismerjük meg a barát” – mondta, hozzáfűzve, hogy Magyarország az elsők között fogadta az ukrán menekültek tíz- és százazreit és megfelelő ellátást biztosított számukra, amiért minden magyart köszönet illet.

A megbeszélésen a köztársasági elnök felvetette a kárpátaljai magyar kisebbség nyelvhasználati és oktatási jogaival kapcsolatos kérdéseket. Az ukrán ombudsman ezzel kapcsolatban az MTI tudósítójának kifejtette, hogy nincs semmi probléma a magyar féllel való kapcsolattartásban, „mindenkinek gondoskodnia kell a saját állampolgárainak a jogairól” – fogalmazott.

Novák Katalin ezt követően olyan Kijev környéki településeket keresett fel, amelyeket a háború első heteiben közvetlenül sújtottak a fegyveres harcok. A köztársasági elnök Moscsun községben részt vett a főváros védelmében vívott harcokban elhunyt ukrán katonák emlékére rendezett ceremónián. Ezt követően felkereste a Kijevtől 25 kilométerre fekvő

Novák Katalin beregszászi magyarokkal találkozott

Fotó: MTI

Buca városát, ahol az oroszok kivonulása után a feltárt tömegsírokban több tucat áldozatot találtak. A helyi pravoszláv templom kertjében emlékhelyet létesítettek, amelyet ugyancsak megkoszorúzott Novák Katalin.

Az államfő kora délután felkereste Zahalci községet, ahol magyar kormánytámogatás bevonásával, a Magyar Ökumenikus Segélyszervezet koordinálásában jelenleg is tart a harcokban jelentős károkat szenvedett óvoda és iskola épületének újjáépítése. A munkálatok befejezéséig egy ötven fő befogadására alkalmas, korszerű óvodában foglalkoznak a gyerekekkel, amelyet az idén tavasszal adták át, ugyancsak a segélyszervezet jóvoltából.

Lehel László, a Magyar Ökumenikus Segélyszervezet elnök-igazgatója elmondta, hogy jelenleg több mint félmillió embernek segítenek Ukrajnában különböző programok keretében. Tavaly több mint 10 milliárd forintot fordítottak humanitárius segítségre, amelynek a harminc százaléka forrás, a többi a segélyszervezet gyűjtéseiből és sikeres pályázataiból származik.

Novák Katalin délután Volodimir Zelenskij ukrán elnök meghívására részt vett a Krimi Platform harmadik csúcstalálkozásán. (MTI)

Ország – világ

Ételmérgezés egy gyilkos-tói panziónál

Vizsgálatot indított a Hargita megyei egészségügyi igazgatóság (DSP) az egyik gyilkos-tói panziónál, miután több itt táborozó gyermeknek is ételmérgezésre utaló tünetei voltak. Az egészségügyi igazgatóságot vezető Tar Gyöngyi beszámolója szerint összesen harminchat 13 éves Konstanca megyei gyermek táborozik vasárnapról a panziónál. A keddre virradó éjszaka ketten közülük rosszul érezték magukat, és kedden reggel saját autóval a békasi, illetve a Piatra Neamț-i kórházba szállították őket, az egyik gyermek sebész édesapja ugyanis azt gyanította, hogy vakbélgyulladás okozza a tüneteket. Így a Hargita megyei DSP csak kedden délután értesült az esetről, amikor a kísérő tanárok mentőt hívtak a panzióhoz, mert más gyerekek is rosszul lettek. Ekkor a mentőszolgálat azonnal tájékoztatta az esetről a DSP-t. Az igazgató hozzátette, a panzióban egy magántáborot tartottak, amelynek a megszervezéséről nem tájékoztatták a DSP-t, így nem tudták ellenőrizni előzetesen a létesítményt, ahogyan az az előre bejelentett táborok esetében történik. (Agerpres)

Nem megfelelő az orvos–beteg viszony

Többet kell dolgozni a kapcsolatépítésen az orvos–beteg viszonyt illetően – jelentette ki Alexandru Răfila egészségügyi miniszter szerdán annak a 25 éves várandós nőnek az ügye kapcsán, aki néhány órával a beutalása után meghalt a botoșani-i szülészeten. A tárcavezető sajtótájékoztatóján rámutatott, „nagyon komolyan megérintette” az eset, és úgy véli, többet kell dolgozni a kapcsolatépítésen az orvos–beteg viszonyban, nagyobb empátiára van szükség, hogy az ehhez hasonló tragédiák elkerülhetők legyenek. (Agerpres)

Előzetesen a gyilkos anya

A Botoșani megyei törvényszék szerdán elrendelte az előzetes letartóztatását annak a fiatal nőnek, aki a vasárnapról hétfőre virradó éjszaka kidobta két kisgyermekét egy botoșani-i szálloda első emeletéről. A nőt hétfőn pszichiátriai vizsgálatnak vetették alá a megyei sürgősségi kórház pszichiátriai osztályán, innen szerdán egyenesen a fogdába kísérték. A nő két gyermeke közül az egyik meghalt, a másik nagyon súlyos állapotban kórházba került. Miután elkövette tettét, a nő azzal fenyegetőzött, hogy maga is leugrik. A szállodaszoba ablakán át bejutott katonai tűzoltók lefogták. (Agerpres)

Melegrekordok Franciaországban

Franciaországban folytatódott szerdán a rendkívüli hőhullám, a meteorológiai szolgálat a korábbi négyről 19 megyére kiterjesztette a legmagasabb szintű készültséget, további 37 megyében másodfokú hőségriasztás van érvényben. „Az ország déli kétharmadát hosszan tartó, intenzív hőhullám uralja. A legmagasabb hőmérsékleti értékek ott szerdán elérték a 40–42 fokot, sőt helyenként még ennél is magasabbak voltak” – közölte a Météo-France, amely szerint a hőhullám szerdán és csütörtökön tetőzik. „Franciaország egészét tekintve ez az első alkalom, hogy ilyen intenzív hőhullámot regisztráltak a nyári késői szakaszán” – tette hozzá a Météo-France. (MTI)

A cél, mely mindent felülír

(Folytatás az 1. oldalról)

lehetne alkalmazni. Ugyancsak populista szöveg – aminek normális körülmények között természetesnek kellene lennie –, hogy az országnak most mások a prioritásai.

Mindenki mondja a magáét, próbál politikai tőkét kovácsolni magának. Például a volt liberális miniszterelnök, volt szállítási miniszter; valaha az államfő kedvence, majd kegyvesztettje, aki káoszon kívül nem sokat hagyott maga után, miután sértődötten otthagya a PNL-t, egyik leghangosabb kritikus a jelenlegi kormánynak. Azt állítja, hogy Romániát jelenleg senki sem kormányozza, minden pillanatnyi improvizáción alapszik, nincs konkrét fejlesztési terv, jövőképe.

Ami természetesen azt jelenti, hogy változtatásra van szükség. Ezt a változtatást – ki nem találják – éppen az általa létrehozott úgynevezett „jobboldali erő”, azaz zsebpártnak is mini szervezet valósítaná meg.

A szociáldemokrata miniszterelnök a liberálisok szemében is szálka. Ugyanis az általa meghirdetett változtatás sokszor ütközik a koalíciós partner érdekével, amelynek a népszerűsége amúgy is a béka ülepe alatt van. Ezért kilépéssel fenyegetőzik.

Zajlik tehát az élet Romániában, a tragédiák sorozata sem tudja feledtetni minden politikust álmat: egy kényelmes parlamenti vagy miniszteri bársonyszéket. Ezért semmiféle harc sem drága, ez a cél mindent felülír.

Pusztító lángok Nyáradremetén

(Folytatás az 1. oldalról)

A déli órákban még mindig sűrű füstfelhők emelkedtek a magasba, a tűzoltólétrán sorra kapaszkodtak a tetőre a tűzoltók, de úgy tűnt, mintha az aljból valaki folyamatosan táplálta volna a tüzet, szűnni nem akaró füstfelhők gomolyogtak körülöttünk.

A tűzvédelmi felszerelés, a védősisak alatt patakokban ömlött a víz a tűzzel harcoló legénység arcán, több mint öt órája harcoltak étlen-szomjan a lángokkal.

Az emberi összefogás és a közismert nyáradmenti vendégszeretet ezúttal sem maradt el, ez szép gesztus volt az életmentők irányába.

A helyi önkormányzat munkatársai egy emberként léptek akcióba, az alpolgármester vásárolta a

Fotó: Nagy Tibor

anyag is lángolt, és fennállt a veszély, hogy a tűz a szabadban tárolt fára és más épületekre is átterjed. A szerda hajnali tűz terjedését az erős szél befolyásolta, amely valószínűleg sodorta a lángokat, így azok

nem történt ilyen mértékű pusztítás. Ezúttal két csarnok és egy faanyagraktár égett le, az anyagi kár jelentős. A tűzoltók szerint a gépek üzemanyaggal való feltöltése során keletkezhetett a tűz, amelynek okát azonban csak a helyszínen lévő kriminalisztikai osztály és a rendőrség helyszínelése nyomán lehet majd megerősíteni.

Nagy Zsigmond alprefektus a helyszínen a tűzoltók munkáját értékelte, azt az összehangolt irányítást, amellyel a különböző egységek teljes erőbevetéssel, legjobb tudásuk és szakértelmük szerint tették a dolgukat: a tűzoltás mellett emberi életet és javakat próbáltak menteni, a tűz továbbterjedését megakadályozni, biztonsági intézkedéseket tenni.

A Maros Megyei Rendőr-felügyelőség sajtószóvivője, Alexandra Luca tájékoztatása szerint az égési sérüléseket szenvedett férfiak 42, 35 és 30 évesek, az elhunyt áldozat 62 éves volt. A rendőrség bünyügyi dosszié keretében nem szándékos gyújtogatás és emberölés ügyében folytatja az ügy kivizsgálását.

hozzávalókat, a női alkalmazottak pedig szendvicseket készítettek a lángokkal kora hajnaltól harcoló tűzoltóknak, és a palackozott ivóvíz is megérkezett. Időközben a község polgármestere a kórházba szállított személyek sorsa felől érdeklődött, megfelelő ellátást próbált biztosítani a számukra. Sajnos, ezúttal is bebizonyosodott, mekkora hiány van az országban a súlyos égési sérültek ellátására szakosodott egységekből. Kérdéseinkkel nem akartuk őt zaklatni, így a helyszínre elsőként érkezett nyáradszeredai és szováti munkapontok tűzoltóparancsnokát, Moldovan Septimiut kérdeztük, aki elmondta, hogy ehhez mérhető pusztító tűz a Nyáradmentén talán nem is volt. Amikor a helyszínre érkeztek, a faanyagraktár már lángokban állt, két konténernyi üzem-

pillanatok alatt tovaterjedtek. Tizenöt éve volt ugyanennél az egy-ségnél tűz, akkor is a megkérdezett tűzoltóparancsnok munkapontja avatkozott be elsőként, de akkor

Változik az időjárás

Míg az elmúlt napokban kánikula és szárazság volt, a következő napokban heves esőzések várhatók. Front vonul át országunk felett, amely nem lesz tartós, hétvégére újra kánikulát jósolnak a meteorológusok.

A Maros Vízügyi Hatóság adatai szerint az elmúlt napok magas hőmérsékleti értékei miatt a megyénket áthaladó folyók vízhozama a felére csökkent. Marosvásárhelyen a Maros hozama a sokévi mérések alapján átlagosan másodpercenként 26 köbméter, de szerdán csupán 13 köbméter volt. Hasonlóképpen, a Maros hozama Gödemesterházaán 4 köbméter volt az átlagos 11 köbméter helyett. Ugyanez a helyzet a Nyáradnál. Fintaházán csupán 1 köbmétert mértek másodpercenként, itt az átlag 2 köbméter. A Kis-Küküllőn Balavásárnál 2 köbméter volt, az átlagos hozama 4 köbméter. A Bözödi-tó telítettsége jelenleg 89% százalék, és 12,5 millió köbméter vizet tárol. Ennek köszönhetően sikerül szabályozni a gát alatti települések zökkenőmentes vízellátását. Az elmúlt kánikulai időszakban megyénkben nem volt gond a nyersvízellátással, mind lakossági fogyasztásra, mint a mezőgazdasági és az ipari szükséglethez biztosították a leszerződött mennyiséget. Hidrológiai szempontból akkor beszélhetünk szárazságról, ha

például a Maros vízhozama Marosvásárhelyen huzamosabb ideig 4 köbméter körül van. Ez egyelőre nem áll fenn.

Átvonul az országunkon egy front, amely heves esőzésekkel jár. Ez a Visó, Iza, Túr, Szamos, Maros, Szeret és Jijia vízgyűjtőket érinti, ahol a domboldalokról hirtelen leszaladó víz miatt a kisebb patakok kiléphetnek medrűkből, és elárasztják a vízparti helységeket. Augusztus 24-én figyelmeztető jelzés lesz érvényben a Maros Sárpatok feletti szakaszán a forrásig, valamint a Nyáradmentén is. Nemcsak a patakok, hanem a két folyó vízhozama is az előző napokhoz viszonyítva jelentősen megnő. A figyelmeztetés megyénkben és az ország északnyugati, északi és délkeleti (Partium, Máramaros, Beszterce, Moldva) térségében érvényes, helyenként erős, viharos széllelőkések várhatók, jégeső is előfordulhat, és rövid idő alatt négyzetméterenként 20–25, illetve akár 30–40 liter csapadék is lezúdulhat. Ezután 24-én a déli megyékbe vonul át a front, majd fokozatosan visszatér a kánikula. A legalacsonyabb hőmérsékleti értékek 17 és 22, a legmagasabbak 33 és 36 Celsius-fok között ingadoznak. A hétvégére ismét visszatér az augusztusra jellemző, megszokott időjárás – tájékoztatott Călin Fokt, a Maros Vízügyi Hatóság szóvivője.

(vajda)

Sérvvel műtötték a terhes nőt

A Gorj megyei hatóságok vizsgálatot indítottak, miután egy kilenc hónapos terhes nőt megműtötték sérvvel; a nő saját felelősségére kijelentette a beavatkozás előtt, hogy nem terhes.

A Târgu Jiu-i megyei kórház szerdai tájékoztatása szerint a 35 éves páciens augusztus 19-én, szombaton jelentkezett a sürgősségi osztályon hasi fájdalmakkal, műtét utáni fojtott sérv tüneteivel, amit az ügyeletes orvosnak részben sikerült visszamasszírozni a hasfalba.

Az ügyeletes sebészorvos a nő beutalásáról döntött, hogy orvosi felügyelet alatt legyen, ha kiderül, műtétre van szükség. A páciens azt mondta, hogy nem terhes, volt menstruációja, és fogamzásgátlót szed. A tüdőrontgen elvégzése előtt

is kijelentette saját felelősségére, hogy nem terhes – közölte a kórház.

A keddi orvosi viziten a sebészorvos megállapította, hogy a páciens műtétre szorul, és előkészítették a beavatkozásra. Műtét közben kiderült, hogy a fojtott sérv egy bélszakaszt is érintett, de az is, hogy a nő terhes. A sebész azonnal kérte a szülészeti-nőgyógyászat és a neonatológiai osztály munkatársainak jelenlétét a műtőben. A páciens császárszüléssel egy egészséges csecsemőt hozott világra. Ezt követően folytatták a sérvműtétet is. Jelenleg a páciens az intenzív osztályon ápolják, hogy a műtét után felépüljön, a baba az újszülöttosztályon van. Mindkettejük állapota stabil – tájékoztattak a kórház képviselői. (Agerpres)

Hetvennyolc éves volt, teljes életet élt. Itt és Temevárott, Kolozsváron és Frankfurtban, felesége és gyermekei, unokái mellett. Történész volt, verbéli történész. Nem, nem tartozott a nagy csapathoz, nem volt sztár, de kiváló volt a maga választotta kisebb-nagyobb sugarú körben. Nem oktatott egyetemen, de könyveivel és élénk gesztusokkal, vidám hanglétjével kísért előadásával, tárgyalásával, ragyogó logikával megírt műveivel és kutatói szerencséjével, kitarásával, avatott tárgyismeretével és tárgyszeretével nyugodtan állhatott volna bármelyik főiskola vagy egyetem katedráján.

Ritkán leveleztünk. A beszélgetések, találkozások híve volt.

Közel lakott Heidelberghez, ahová bennünket is elküldtek és szerte Németországba, Wormsban és Speyerben együtt böngésztek a legrégebb német zsidó emetősziinte ezeréves köveit. Kétszer is vendégei voltunk, s elmondta, hogy kiköltözésük után a kutatásait nem hagyta abba. Viharos gyorsasággal megtanult németül a nyáradremetie székelyfiú. Mi több, nyugdíjas éveiben a német bíróságok mellett magyar–német tolmács volt, azoknak a magyaroknak segített beszédben, jogi védelemben, irat-összeállításban, akik a nagy Germániában elveszettek voltak, gyámoltalanok, veszített ügyek után futkostak. Különben az egész családban benne van a segíteni akarás, az emberek

életének jobbá tétele. Felesége, Júlia egy gyógypedagógiai iskolában tanított még a minap is, bevándorlók gyerekeit szabadította meg főbiáiktól, félelmeiktől, beszédgátlásaiktól. Integrálni akarta őket a jobb élet reményében. Könnyű volt Juliának, hiszen a három-négy kultúrájú Temesvárról származik, és mind a mai napig három nyelven ír, komponál, publikál verset, dalt, gyermekirodalmat.

Lajossal a Jókai utcai kolozsvári egyetemi szemináriumon ismerkedtem meg, a könyvtár folyosóján találkoztunk, emlékeim szerint. Én gyakran mentem ki el-elszívni egy rettenetes meztelábas kárpácot, ők kint álldogáltak, talán a rektort várták, talán csak kiszaladt al-sőbb éves kollégáival együtt egy kis friss levegőt szívni, ugyanis a tudomány bérci között az embert gyakran elkapta a légszomj vagy az álom. Lajos tűnt ki mind közül élénk beszéddel, erős hangjával, letagadhatatlan nyáradmenti szóejtésével, amit soha nem tudott és nem is akart levetközni.

Ragaszkodott a szülőföldhöz. Ez így, tudom, nagyon közhelyesen hangzik, de ő tett is valamit ezért a vidékért, községért. Olyan sikeres monográfiát írt Nyáradremetéről (2008 – Mentor kiadó), hogy legalább egy

Barátom, Lajos

századig nehéz lesz lekörözni. Adatgazdag, emberközeli, valóságú. A bemutatón a falu apraja-nagyja ott volt, nem fértek be mind a művelődési házba. Rangos társaság mutatta be. Sőt tudományos ülészak előzte meg a falu nagy szülötteiről. Évente hazajárt, és soha nem mulasztotta el a tékabeli látogatást. Leült, mesélt, kérdezett, kutatott, tréfálkozott. Nem lehetett neki újat mondani a hazai történelmi

szakirodalom területéről, mindent ismert, megszerzett, elolvasott. Folytonosan készült. Számontartott bennünket. Felkereste tanárait az egyetemen, és nem kételkedem, ugyanezt tette régi, még élő tanáraival Szovátnán is, ahol középiskoláit végezte. Híres familia volt az övé. Nevezetesen sportolók, vívómesterek és kórusvezetők, színészek voltak azok, akik korban előtte jártak. Számunkra, vásárhelyiek számára sokat jelentettek, felmutattak valamit: példát, ügyeszeretetet, tehetséget, művészetet.

Barátom, Lajos, anya nélkül nőtt fel. Anyja elhagyta családját, csak lányát vitte magával, így apja nevelte fel a két fiút. Barátom örök sérelme volt, bár ritkán tette szavá, hogy édesanyjából hiányzott az a bizonyos legendás anyai szeretet. A testvérek

azonban Remetén–Marosvásárhelyen és Temesváron–Rüsselsheimben összetartottak minden nehézség és fizikai távolság dacára. Szerették, segítették egymást, és gyermekeiket is kölcsönösen támogatták, midőn azok elindultak szerencsét próbálni.

Lajos volt a legkisebb fiú, aki végzés után előbb Szatmárra, majd Temesvárra került, a Hunyadi-várkastélyban berendezett múzeum kutatója lett. És a bánági környezet, annak múltja arra sarkallta, hogy megkeresse, felfedezze e különös, hányatott sorsú, mégis áldott Bánág érdekes, kackaringós, soketnikumú, színes ipartörténetét. A 18. század elejétől egészen Trianon cezúrájáig. Könyvet is írt (2016), amelyet sok, fedezet nélküli ígéretés után végül is e sorok írójának ajánlására a Kriterion adott ki. Kutatói-írói azonban túllépték a közép-kelet-európai régió határait, és érdeklődése az El Camino története felé fordult. Monográfiát írt a Szent Jakab útja Németországtól Hispaniáig terjedő szakaszáról, ami magyar nyelven is megjelent. Cikkeit, írásait általában három nyelven jegyezte, mert úgy érezte, erdélyi emberként nem tehet másként. Nem akart ki-zárni senkit a múlt ismeretéből. Melegszívű, jó humorú, kedves barátot veszítettünk el.

Nyugodj békében, Lajos! Élted haszon volt, fény és öröm. Köszönöm a sorsnak, hogy megismerhettem.

Dr. Kakucs Lajos, 1944–2023.

Csütörtöki kimenő
– Sebestyén Mihály rovata –

HARMÓNIA

Egészség – életmód – otthon

Szerkesztette: Bodolai Gyöngyi

Aki a kutatói pályát választja, nincs szüksége hobbirra

Ezt hangsúlyozta az MTI-nek Karikó Katalin, aki vasárnap vehette át a Magyar Szent István Rendet Novák Katalin köztársasági elnöktől Esztergomban.

A legrangosabb állami díjjal Karikó Katalin Magyarország és a magyar tudomány hírnevét világszerte erősítő, a legkiválóbb magyar szellemi hagyományokat folytató, nemzetközileg is nagyra értékelt tudományos pályáját, különösen több évtizeden át kitarítóan végzett, a gyógyítás új dimenzióit megnyitó kutatómunkáját ismerték el.

Minden gyermek kíváncsi a világra, de egy vidéki kertés házban, ahol csirkét, kacsát keltenek, disznót tartanak, veteményest gondoznak, naponta szembesül a természet történéseivel, és ezek megragadják a fantáziáját. A növények különösen érdekelték, mindegyiknek meg szeretne volna tanulni a nevét – idézte fel a biológia iránti vonzalmának kezdeteit a 2020-ban a Közmédia Év Embere díjjal elismert kutató.

„Az általános iskola vége felé már tanulmányi versenyeken indultam” – mondta, hozzátéve: más természettudósokkal beszélgetve kiderült, ők is részt vettek ilyen megmérete-

téseken. „Szabó Gábor fizikus akadémikus, a Szegedi Tudományegyetem (SZTE) korábbi rektora például hetedikésként hozzám hasonlóan megjárta a tanulmányi versenyek győzteseinek csillebérci szaktáborát” – emlékezett vissza diákkorára a kutató.

Karikó Katalin pályája során többször előfordult, hogy állásából elbocsájtották, illetve lefokozták. Úgy véli, élete során azért találkozott sok buktatóval, mert folyamatosan a megismerés vágya hajtotta, nem arra koncentrált, hogy szert tegyen az előléptetéshez vagy a kutatási támogatások elnyeréséhez szükséges ismertségre.

Fiatalokkal beszélgetve azt szokta mondani, ha valaki reflektorfényre vágyik, menjen színésznek vagy színésznőnek, ha azt szeretné, hogy megmondják neki, mit csináljon, legyen katoná, de ha feladatokat szeretne megoldani, problémákon elgondolkodni, válassza a tudományos pályát. „A kutatói munka korántsem olyan izdadságsgazú mint kívülről látszik, hanem nagyszerű érzés, folyamatos intellektuális kaland, amiért még fizetést is kapunk, ha nem is sokat” – jegyezte meg.

Az elmúlt időszakban az SZTE kutatóprofesszora több mint hetven tudományos és tár-

Fotó: MTI

sadalmi elismerést kapott, 16 egyetemen avatták díszdoktorrá. Mint mondta, minden egyes díj ráirányítja a figyelmet a tudomány fontosságára, és egyben lehetőséget teremtett számára, hogy sokakhoz szóljon a természettudományos pálya szépségeiről.

„Európában, de világszerte is probléma, hogy egyre kevesebben szeretnék a biológia, a fizika, a kémia területén tanulni. Talán nem is tudják pontosan, mivel foglalkozik, hogyan dolgozik egy kutató, s nem látják a pálya szépségét: milyen érzés felfedezni valamit, vagy az elért eredményekkel hozzájárulni ahhoz, hogy az utánunk jövők oldjanak meg egy problémát” – hangsúlyozta a tudós.

Karikó Katalin neve a koronavírus-világjárvány idején vált ismertté a szélesebb közvélemény előtt, mert a Drew Weissman immunológussal kidolgozott módosított nukleozidokat tartalmazó mRNS-technológia lehetővé tette az első sikeres vakcinák kifejlesztését.

A kutató elmondta, ma már több mint 250

az mRNS-technológiát alkalmazó klinikai teszt folyik világszerte, amely többek között fertőző betegségek megelőzését, daganatos elváltozások kezelését tenné lehetővé. Fejlesztnek vakcinát a HIV vagy a herpeszvírus ellen, de olyan baktérium vagy parazita okozta betegséggel szemben is, mint a tbc, illetve a malária. A fertőzött kullancsok okozta Lyme-kór megelőzését segítheti az a még állapotmodelleken tesztelt oltás, amely a rovarok nyálában található fehérjékkel szemben vált ki immunreakciót. Ezzel mérsékelhető lenne a kullancsok terjesztette vírusos agyhártyagyulladás kockázata is.

Szintén ígéretes vizsgálatok folynak daganatos betegségek esetén: a BioNTech a hasnyálmirigyirák, a Moderna a melanoma ellen dolgoz ki vakcinát. Ezek olyan, egyes páciensekre szabott oltások, melyeket az adott tumor kialakulásához vezető mutációkat meghatározva készítenek el, és jelentősen csökkentik a daganat kiújulásának esélyét – közölte a szakember.

Karikó Katalin, mint mondta, olyan kutatásokban vett részt, ahol az mRNS által kódolt fehérjék serkentik a daganatos elváltozásokkal szembeni hatékony immunválaszt. Zajlanak a klinikai vizsgálatok olyan mRNS-terápiáknak, melyek tumorsejtek felszíni fehérjeihez kapcsolódó ellenanyagokat kódolnak, de fejlesztenek a szívbetegek gyógyulását új erek kialakulását ösztönözve segítő megoldást is.

Akár lehetségessé nyílnak bizonyos genetikai betegségek kezelésére is az mRNS-technológiával: például ha egy génhiba miatt mérgező fehérjék termelődnek a májban. Várhatóan idén lép be a klinikumba a sarlósejtes vérszegénység ellen kidolgozott mRNS terápia, de keresik a megoldást a földimogyoró- vagy a poratka-allergia kezelésére is – közölte a kutató. (MTI)

Léleképítés (2.)

Önnevelés, önszervezés helyett önfejlesztés?

Az egyszerű, mindennapi lelki egészség értelmezése már önmagában kihívás, és nem kevés magyarázatra szorul. A szakirodalom ugyanis ebben az összefüggésben a lélek kifejezést rendszerint csak a személyiségre szokta vonatkoztatni, és külön beszél mentális (érzelmi) meg emocionális (érzelmi) egészségről.

Albert Ildikó klinikai pszichológus

A lélek a legtagabb értelemben

Jómagam itt, de legtöbbször máshol is, a lélek (psziché, lelki élet) fogalmát a legtagabb értelemben használom, melyben benne foglaltatik az érzékeléstől, figyelemtől, emlékezéstől kezdve a gondolkodáson, tudáson, világszemléleten, véleményalkotáson, az érzelmeken, hozzáálláson keresztül a motivációig, személyiségig és képességeikig minden rezdülésünk. Amikor pedig nem így értem, akkor mindig pontosan jelzem, hogy a lelkünk melyik részéről (aspektusáról, tulajdonságáról, oldaláról) beszélek. Úgy gondolom, ez így logikusabb és követhetőbb.

Az újraértelmezett egészség

Az egészség értelmezése még több bonyolalmat okoz. A hagyományos megközelítés, mely szerint az egészség a betegség hiánya (egészséges az, aki nem beteg), teljesen megfelel az egyszerű parasztlogikának, ám valljuk be, hogy egy gondolkodó embernek eléggé komikusnak tűnik.

Tudományos meghatározásával hivatalból az 1948-ban alakult WHO (World Health Organization, azaz Egészségügyi Világszervezet) foglalkozik, mely fejlődő fogalomként tartja számon. Előbb úgy fogalmazott (egy korábbi konferencia anyagát véve át), hogy az egészség a testi, lelki és szociális jóllét (nem jólét!) állapota. Fontos felismerés volt, hogy a betegség hiánya önmagában nem egészség, illetve, hogy az egészség több, vagy még inkább más, mint egyszerűen az, hogy épp nincs semmilyen testi nyavalyád vagy legalábbis nem tudsz róla. A meghatározás persze eléggé idealisztikus, és nem kevés pszichológizáló, sőt közelít a boldogság meghatározásához is. Elég sok kritika érte ezért, miközben ez a szemléletmód indította el az életminőség-kutatásokat, melyeknek eredményeit több tudomány hasznosítja.

A fogalom újraértelmezését jó három és fél évtized múlva végezte el a szervezet, amikor az egészség úgy jelent meg, mint egy potenciális lehetőség, mely szerint az egyén alkalmazkodni tud a környezet kihívásaihoz, illetve a környezetével képes harmóniában élni. Eszerint az egészség inkább egyfajta egyensúly, mely *fiziológiai-biológiai, személyn és társadalmi működőképességet* jelent, mikor az egyén képes optimálisan létezni. Még akkor is, ha vannak egészségi problémái, legalábbis így értelmezhető a meghatározás. Azaz újfent a viszonyuláson, vagyis a pszichés komponensen van a hangsúly, anélkül, hogy a lelki egészségről beszéljünk. Érdekes lenne megvizsgálni, miért van jelen ez az eltolódás.

Jómagam hajlamos vagyok egy magyar (Kincses, 2003) egészségdefiniációt kedvelni, mely szerint az egészség az *egyén biológiai működése, valamint a kora és neme szerint elérhető, és/vagy a társadalom által elvárt biológiai működése közötti megfelelés*. Magyarán: mindenki annyira egészséges, amennyire az állapota megfelel az életkora és neme szerinti átlagnak. Eszerint az egészségi állapot megítélése annak alapján történik, hogy az egyén mire képes, miben korlátozott, milyen jellegű és nagyságú fájdalomtól szenved, és – most tessék figyelni! – mindezt hogyan dolgozza fel pszichésen (ha úgy tetszik: mentálisan).

Hogyan viszonyulunk a betegséghez?

Bárhogyan is szemléljük, az egészség értelmezése mindig eljut a lelki komponenshez, a testünkhöz való viszonyulásunkhoz. Ezért a lelki egészséget – ezt a sokat vitatott, sőt

néha kétségbe vont jelenséget – talán egyszerűen a *lelki jóllétet, belső harmóniát, az egyén és környezete közötti egyensúly meglétével, a működőképességével* azonosíthatjuk. Innen pedig már csak egy lépés, hogy azt mondjuk, az életünk, benne az egészségünk is, olyan, amilyennek mi látjuk, felfogjuk, amilyennek értelmezzük. Ez nyilván nem azt jelenti, hogy csak akkor vagyok beteg, ha elismerem. A betegségek közül több-kevesebb mindannyiunkat utolér, ám nem mindegy, hogyan viszonyulunk hozzá.

A gének szerepe

Azt sem jelenti, hogy a betegségek elkerülhetők, ha nagyon egészséges a pszichénk. Vannak genetikailag kódolt bajok, velünk született hajlamosító tényezők, amiket a leg-egészségesebb lélek sem fog megakadályozni, hogy megbetegítsenek. Illetve, ha nincs hajlamunk, akkor bármennyire is rossz lelkiállapotban vagyunk, nem fog kitörni rajtunk, még akkor sem, ha besegítünk mindenféle egészségtelen szokásokkal. Érdekesként megemlítem itt a Churchill-jelenséget, mely eléggé közismert. Az egykori brit miniszterelnök, Winston Churchill végigcsinált egy világháborút, sohasem sportolt, viszont folyton szivarozott és az alkoholt sem vetette meg, mégis kilencvenévig élt! Ő az emberiségnek abba az egy százalékába tartozott, amely a kutatások szerint olyan géneket hordozott, melyek biztosították, hogy az ételtől, a stressztől és egyéb hatásoktól függetlenül (ha úgy tetszik, azok ellenére) egészséges maradhatott.

Mi az, amit nem tanítanak meg?

Miután sikerült valamennyire pontosítani az egészség és a lelki egészség fogalmát, remélve, hogy senki kedvét nem szegtem, nézzük meg, mi az, ami segít minket abban, hogy viszonylag egészséges lélekkel cseperedjünk, azzá alakíthassuk magunkat később, javíthassunk, és mindaz legyünk és maradjunk, amit jónak tartunk.

Az, hogy emberanya szül, már megelégedési bizonyos adottságok és képességek meglétét, melyeket aztán a környezetünk vált ki, illetve alakít. Ez a képlet ma már szinte közhely. Az, hogy a környezetünk mit ad, külön nagy fejezet. Annyit jeleztem, hogy ma már mást és másképp, mint eddig, de ezekkel nem foglalkozom, hisz a későbbiekben épp arról lesz szó, hogyan építhetjük a lelkünk, mi az, amit tudni kellene, de legtöbbször nem taní-

tanak meg. Itt és most azokat az adottságainkat veszem számba, melyeket nem szoktunk emlegetni, vagy csak ritkán, de léteznek bennünk, működnek vagy működtethetjük őket.

A coping

Azaz a megküzdés mint fogalom eléggé beszívargott a mindennapokba. Mint a neve is mutatja, arról a képességről van szó, mely lehetővé teszi, hogy nehéz, frusztráló és/vagy sokkoló helyzetekkel megbirkózzunk, megoldjuk vagy elkerüljük őket, esetleg megtanuljunk velük együtt élni, aszerint, hogy melyik tűnik a legjobb stratégiának. Tudatos tervező- és szervezőképességet jelöl, mely épp ezért nem téveszthető össze Freud elhárító – énvédő – mechanizmusaival, melyek a tudatalattiban működnek, bár szerepük hasonló. A kutatások azt mutatják, hogy az emberiségben nagyjából fele-fele arányban van jelen. Az eleve jó copinggal rendelkezőkről mondják, hogy a jég hátán is megélnék, mindig a talpukra esnek, mint a macska, megoldják az élet legnagyobb kihívásait, viszonylag könnyen veszik az akadályokat, a súlyos pszichés terheket, amelyek alatt a többiek – az emberek másik fele – összeroppan, megtörik, esetleg pszichés betegséget vált ki belőlük. Természetesen fejleszthető, és valamennyire tanítható, tanulható mechanizmus, különösen, ha az egyén akarja és tesz érte.

Visszanyerni az egyensúlyt

A megküzdési képességgel kéz a kézben jár a lelki reziliencia jelensége. Ennek megértéséhez tudni kell – ha figyelünk, tudjuk ezt saját magunkról és másokról is –, hogy mindannyiunknak van alaphangulatunk, egy pszichés alaptónusunk, amelyen rendszerint működünk. A nagy, megrázó történések, nehéz élethelyzetek mindig kimozdítanak erről a pontról: szenvedünk, elkeseredünk, bánatosak leszünk, megijedünk, félünk, kétségbeesünk stb. A reziliencia az a képességünk, amellyel vissza tudjuk nyerni lelkünk eredeti, jó, működőképes állapotát. Ez is, mint minden képesség, az ismert széles skálán mozog: lehet nagyon jó, gyors vagy gyakorlatilag nem létezik (az első nagy megpróbáltatás végleg kibillentti az illetőt). Mostani tudásunk szerint elég kevés befolyásolható, bár a vágy és az akarat a változtatásra csodákat tehet.

Ezek szerint biológiai lényünk segít az egészséges lélek építésében, de valójában mi tehetjük a legtöbbet saját magunkért, és ezzel megint divatjamúlt kifejezésekhez érkeztünk: az önnevelés és önszervezés fogalmihoz, melyeket lassan lecsserélt az önfejlesztés, ami azonban rendszerint egészen mást jelent. Mindegyikről szó lesz.

Nehéz volt választani

Gazdag, színes program a 2023-as Kolozsvári Napokon

Évek óta augusztus közepén a kincses városba húz a szívem, és szinte hihetetlen, hogy idén már a 14. alkalommal szippantott magába a Kolozsvári Magyar Napok gazdag, színes, változatos, izgalmas műsorkínálata. Még áttekinteni is nehéz volt, nemhogy részt venni valamennyi rendezvényen, amelyek reggeltől éjszakába nyúlóan követték egymást, sajnos sokszor párhuzamosan ugyanabban az időpontban.

Bodolai Gyöngyi

Így hát az alkalmi látogató számára, aki a magyar napokra érkezett a városba, a legnagyobb kihívás az volt, hogy a sok közül melyiket válassza, és csak kapkodta a fejét, hogy a különböző helyszíneken újabb előadók, rendezvények várják, de egyszerre két helyre nem juthatott el. Szinte hihetetlen, hogyan lehetett kitalálni, összeegyeztetni azt a rendkívül gazdag kínálatot, amelyben augusztus 12–20. között minden korosztály, a legkisebektől az idősekig, az idén is megtalálhatta a számára érdekes, tanulságos, szórakoztató vagy tudományos igényű rendezvényeket az 50 helyszínen zajló 500 program közül. Nem véletlenül vált a Kolozsvári Magyar Napok a

A felújított Herepei-ház

Kárpát-medencei magyar közösség egyik legnagyobb kulturális rendezvénysorozatává, ahogy ezt a műsorfüzetben a szervezők leírták, akik a záróünnepségen elhangzottak szerint gondolatban már a 15.-re készülnek.

A látogatót először is a város megváltozott hangulata ragadta magával. Jó volt érezni, hogy sokan vagyunk, hogy lépten-nyomon ismerősre bukkan a vendég, akiben a hajdani egyetemi tanulmányai színhelyéről kialakult kép, amelyben ott lappangott a félelem is, barátságossá, otthonossá szelidült. És csodák várták a megújult Szent Mihály-templom csúcsíves hármás csarnokában, ahol Szathmáry Edina művészettörténész vezetésével a templom rejtett titkai sorra foltáruztak. Annak, aki a hajdani madárpiszkos, hiányzó ablakú templomtoronyban járt évekkal ezelőtt, igazi csodát jelentett a restaurált toronybelső szépsége is, aminek erkélyéről toronyzene szólt, jó hangulatot teremtve a régen látott ismerősökkel elfogyasztott kávé mellé. A város többi temploma sem maradt le, amelyekben sorra déli orgonamuzsika várta a vendégeket, és színvonalas orgona- és kórushangversenyek csalogatták a közönséget. Az idén a Mátyás-kori Kolozsvárral ismerkedhettek a történelem iránt érdeklődők, és megcsodálhatták a ferences kolostor 15. századi szerzetesi ebédlőjét, de a Mátyás-ház az idén is zárva maradt.

Az épületeket illetően a magyar napok idei sztárja az 1570-es évekből fennmaradt Farkas utcai Herepei-ház volt, amelyben évszázadokon keresztül a belvárosi református parókia működött. Lepusztult állapotából felújítva különlegesen szép lett késő reneszánsz kori díszes virágmintás falfestményeivel, és az Ifjúsgági Keresztény Egyesület központjaként fog működni.

A Bánffy-palotában új tárlatok várták a látogatókat. A Kolozsvári Művészeti Múzeum emeleti kiállítótermeiben a Csikszereában élő Márton Árpád festőművész és festőtanár munkásságát átfogó kiállítás sajátos tónusú képei – amelyeket Banner Zoltán művészettörténész mutatott be – várták a látogatókat. Ugyancsak az emeleten Kántor Lajos irodalomtörténész, a Korunk Galéria létrehozója-

nak képzőművészeti gyűjteményét tekintették meg az érdeklődők. Szűcs György, a Magyar Nemzeti Galéria főigazgató-helyettese nyitotta meg Gazdáné Olosz Ella textilművész *A csend értelmezése* című kiállítását. A földszinten szovátai képzőművészek tárlatát ajánlotta a közönség figyelmébe Bocskay Vince, a kiállítás kurátora. Ugyancsak a földszinten nyílt meg *Új narratívák* címmel a marosvásárhelyi származású Szabó András grafikusművész és Juhos Sándor festőművész érdekesen összeválogatott kiállítása.

Az egyházművészeti galériában Madarassy István ötvösművész és Madarassy András képzőművész tárlata várta a látogatókat.

A Református Múzeumban *Petőfi Sándor és az 1848-as ereklyék* című kiállítás (kurátorok Mitu Melinda és Szebeni Zsuzsa) jelentett érdekes látnivalót.

Az Erdélyi Néprajzi Múzeumban a kalotaszegi kézimunkákat ismertté tévő Gyarmathy Zsigáné Hory Etelka emlékszobát mutatott be Tötszegi Tekla, a kiállítás kurátora.

Egyébként a Petőfi-éveknek megfelelően az idén 200 éve született forradalmár költő volt a Kolozsvári Magyar Napok főszereplője. A szervezők képzeletbeli időutazásra hívták meg a résztvevőket, amely során nemcsak a múlt, hanem a költő „maivá és élővé vált öröksége” elevenedett meg ismeretterjesztő és művészi előadások, könyvbemutatók, kerekasztal-beszélgetések, irodalmi társasjátékok, beszélgetések során a Bánffy-palota belső, Petőfiről elnevezett udvarán és a felállított színpadon. Hosszú lenne felsorolni azokat a művészeket, akik felléptek a gazdag programsorozatban. A magyar napok idején hallhattunk politikai, gazdasági jellegű, a testi és lelki egészség megőrzésével, az öltözködéssel, az új tanügyi törvénnyel kapcsolatos, a magyartanároknak szóló, valamint további tudományos előadásokat, interjúkat ismert személyiségekkel, felnőtteknek és gyermekeknek szánt filmeket nézhetünk meg, kézműves-tevékenységek sokaságán vettünk részt. Nagyon aktív volt a Kolozsvári Magyar Történelmi Intézet, de különösen Magyarország Kolozsvári Főkonzulátusa, amelynek udvarán népes közönség hallgatta a közéletéről, politikáról szóló érdekes beszélgetéseket, azok szünetében pedig jó zene várta a betérőket. Feltárta titkait a Mikó-kert, bemutatkoztak a híres borvidé-

kek, nem hiányoztak a könyvbemutatók, és sétára hívták az érdeklődőket a Házsongárdi temetőben lévő műalkotások megtekintésére, a felújított díszes Mikó-kripta ünnepélyes átadására.

Kalotaszegiek felvonulása a Farkas utcában

Az idei kolozsvári napokon otthon volt a néptánc, a népzene, az első napokban a főtéren ropták a nemzetközi táncakadémiák résztvevői, akik nyolc ország húsz táncsoportját képviselték, majd a Farkas utcai színpadon ismerkedhetett a közönség Kalotaszeg településeivel, azok történetével, mai valóságával, viseletével, hagyományaival, dalaival, táncával, szokásaival. Tanítottak népdalt és népi táncot, és a tánc ház sem maradt el.

Lehetett bort, pálinkát és sört kóstolni, híres pincészetek mutatták be termékeiket. Az idei Kolozsvári Magyar Napok idején ismét étellel telt meg a nagyobb részben felújított Farkas utca, jó volt elmerülni színes forgatagában, ahol gazdag kínálat várta a látogatókat a népművészeti termékektől a könyvekig, amelyeket az erre célra kijelölt sétányon kínáltak. A kolozsvári szerkesztőségek tevékenységébe is betekinthezt az érdeklődő, a múzeumsétányon pedig hazai és anyaországi múzeumok mutatták be kiállítások, gyermekfoglalkozások, kézművesség, társasjátékok, beszélgetések során tudományos-ismeretterjesztő munkájukat.

Esténként a Kolozsvári Állami Magyar Színház három előadása vonzott telt házat (a Rokonok, az Ifjú barbárok és az Édes Anna), a különböző helyszíneken szimfonikus, könnyűzene- és népzeneegyüttesek, előadóművészek léptek fel. A legkisebeket Halász Judit, a felnőtteket a Titán, az EDDA Művek, a Budapest bár, a Blahalouisiana, a Honeybeast és mások szórakoztatták.

A tizennegyedik Kolozsvári Magyar Napok a Farkas utcai református templomban tartott ökumenikus hálaadó istentisztelettel kezdődött. Az esti ünnepélyes nyitógalán a Liszt Ferenc-díjas Illényi Katica hegedű- és

tereminművész játéka szórakoztatta a közönséget. Zongorán közreműködött Bundzik István, kísért a Kolozsvári Magyar Opera zenekara Kulcsár Szabolcs vezényletével.

A 14. Kolozsvári Magyar Napok záróműsorának nemzeti ünnepünk, az államalapítás napján, augusztus 20-án 11 órától a Szent Mihály-templom volt a helyszíne a Szent István-napi szentmisének és a kenyérszentelésnek. A szentmisét Várszegi Asztrik emeritus pannonhalmi főpát celebrálta, és áldást mondtak a református, az evangélikus és az unitárius egyház képviselői. Közreműködött az Ars Nova Sacra énekegyüttes, amely hangzásban is különlegessé tette az ünnepi szentmisét.

Az esti záróünnepségen beszédet mondtak Kolozsvár előljárói, Oláh Emese alpolgármester és Emil Boc polgármester, Graza Csaba, Magyarország kolozsvári főkonzulja és Gergely Balázs főszervező. Kiemelkedő, feledhetetlen eseményként a világhírű magyar származású Leslie Mandoki, azaz Mandoki László Németországban élő zenész (dobos) és zenei producer lépett fel Mandoki Soulmates zenekarával, amelyben világhírű sztárok szerepelnek. A koncert során elmondta, hogy régi álma volt eljutni Erdélybe, Kolozsvárra, hiszen a Bartók Béla által gyűjtött erdélyi dalokból ihletődött és rockzenébe átültetett *Magyar képek* című műsorukkal nagy sikert aratnak mindenütt, ahol fellépnek. Szavaival a háború ellen, a béke mellett foglalt állást. Bemutatta a zenekarában fellépő világhírű zenészeket, mint Al Di Meola, Nick van Eede, Mike Stern, Randy Brecker, Till Brönner, Richard Bona, Tony Carey, Deob-rath Mishra, Fausto Beccalossi és Takács Tamás, akik fantasztikus szólóikkal kápráztatták el a közönséget.

Feledhetetlen élmény volt, akárcsak a Kolozsváron töltött négy nap. A rendezvény valamennyi műsorszám több mint 70 oldalt tett ki az esemény programját tartalmazó műsorfüzetben.

Változatok fehér nadrágra

Amíg még tart a nyár, és nem csak addig, bátran viseljük továbbra is a fehér nadrágot. Ugyanis, ha a nadrág anyagát és formáját változtatva, az évszakhoz idomítjuk, tulajdonképpen egész évben viselhető.

Casoni Szálasi Ibolya

Nyáron inkább a bő, lenge változatok ajánlottak, lenvászonból, sifonból, selyemből, viszkózból, vékony tergal szövetből stb.

Hidegebb időszakban menő a fehér farmer az éppen divatos fazonokban, főleg utcai viseletre. Alkalmra ebben az esetben is mehet a vékonyabb anyag.

Nyáron a fehér nadrágot viselhetjük hétköznap, egy esti sétára a tengerparton, nyáresti eseményekre, partikra.

Elmondhatjuk, hogy a fehér nadrág nagyon sokoldalú darab, mert minden színnel, mindenféle mintás anyaggal talál, így topok, blúzok, blézerek sokasága mellé ideális viselet.

Ha a top, blúz stb. színes, de egyszínű, akkor a blézer lehet mintás, virágmintástól kockásig, mindenféle társításban.

Ha a felső mintás, az egyszínű blézer elegánsabb megjelenést kölcsönöz.

Ha a nadrág és a blézer is fehér, a felső lehet bármilyen színű és mintájú.

Ha a nadrág, a felső és a blézer is fehér, akkor nagyon elegáns lesz az összehatás.

Elmondtuk már, hogy vannak hétköznapi összeállítások és elegánsabb, alkalmi viseletek is, melyek kitűnően mutatnak fehér nadrággal. Kezdjük az elegánsabb összeállításokkal.

A FRANCÍÁS SIKK kedvelői válasszanak bő szárú, finom anyagból készült fehér nadrágot, és hozzá például egy hátul felhasított, masnival ellátott, apró mintás, fehér vagy más világos színű blúzt a romantikus hatás eléréséhez. Gyöngy ékszerekkel erősíthető ez a hatás.

Az ÉLÉNK KIEGÉSZÍTŐK sikerrel dobnak fel egy romantikus és modern stílus ötvö-

zésével alkotott együttest. Így egy bő szárú nadrágot visszarepít az időben egy puffos ujjú felső, például egy pöttyös blúz és egy szalma-kalap. Egy neonzöld cipő ebben az esetben jó, modern társítás.

Mint már említettük, a fehér nadrág kitűnően mutat SZÍNES, MINTÁS felsőkkel is. A felső szabása, anyaga határozza meg, hogy milyen alkalomra viseljük.

Az örök divat PUFFOS ujjú felsők a bohó stílust juttatják eszünkbe. Ha színes hajpántot és fonott táskát viselünk hozzá, ez még jobban fokozza a hatást.

TISZTA FEHÉRBEN is nagyon jól nézünk ki nyáron, ha például egy bő nadrághoz egy rövid topot, úgynevezett „crop topot” viselünk. Ebben az esetben is elegánsabb megjelenés esetén válasszunk szatént, hétköznapiabb megjelenésre pedig lenvásznat.

Szintén utcai viseletre ajánlott a monokróm szett, ha variáljuk az anyagok textúráját.

Például a vászonnadrághoz vegyünk egy könnyű, kötött felsőt.

Egy fehér nadrág és egy laza ing, derékon övvel, elegáns, ugyanakkor ideális MUNKAHELYI viselet.

Aki KONTRASZTOS összeállításra vágyik, a fehér nadrághoz viseljen fekete felsőt: trikót, blúzt, az alkalomnak megfelelően. A kiegészítők megválasztása is az alkalomtól függ.

A meleg idő ellenére jó, ha a KIEGÉSZÍTŐK között egy kötött pulcsira is gondolunk, melyet vállra dobva viselhetünk.

Ebben az esetben is a lábbeli dönti el, hogy milyen az alkalom. Edzőcipővel sportosabb, magas sarkúval elegánsabb lesz a megjelenésünk.

A TENGERÉSZTÍLUS a nyár kedvence, így erről se feledkezzünk meg. Egy kék-fehér csíkos felső igazi klasszikus nyári darab, mely jól mutat egy bő szárú fehér lenvászon nadrággal.

Fekete és arany kiegészítőkkal pedig még elegánsabbá tehetjük az összeállítást.

Ember és állat harmóniája

Bolhák okozta allergiás bőrgyulladás

Nem bolhás a kutyám, mégis vakarózik, féloldalt kitépte a szőrt, mi lehet a gond? – kérdezte ismerősöm. A szakemberek szerint a bolhaallergiás dermatitisz a kutyák és macskák gyakorta előforduló bőrbetegsége, amit az élősködők váltanak ki, ezért a házi kedvenceknél fokozottan kell figyelni a megelőzésre.

Szer Pálosy Piroska

A jelenség okáról és a teendőkről dr. Pálosi Csabát, a Noé Bárkája kisállatklinika vezetőjét kérdeztük. Mint hangsúlyozta, egyes állatoknál a bolha nyálában található anyagok heveny allergiás reakciót váltanak ki, és az állat szervezete akár egyetlen bolhacsípésre is hevesen reagál.

A szakember véleménye szerint hasonló esetben a legfontosabb a bolhairtó használata, a vakarózás egyik leggyakoribb oka ugyanis a bolhák jelenléte. Mivel a bolhák csak táplálkozni járnak az állatra, nagyobb részük az állat környezetében tanyázik (szőnyeg, pad-

lórepedés, bútorok alatt stb.). Megtörténhet, hogy a súlyos bolhásság jelei nem is láthatók egyes állatokon, de másokon egyetlen bolha csípése is elegendő az allergiás reakcióhoz. A bolha csípése során a bolha nyálából a kutya bőrébe jut, ami az erre érzékeny állatnál allergiás reakciót válthat ki.

Bolhaallergiára akkor lehet gyanakodni, ha a kutya szőre csapzottnak tűnik, a bőre viszket, tenyéryni nagyságú terület kipirul, vakarózik, a farka tövét rágja, a viszkető területet harapdálja, nyalogatja. Ezt követően megjelennek az ekcémára utaló jelek: a viszkető területen göböcskék, majd gennyel tele hólyagok alakulnak ki, váladékozni kezdenek, sárgás pörkök keletkeznek, végül a szőr kihull. A vakarózás általában a gerincvonal mentén, a hátulsó testrészen, illetve a farktő tájékán kétoldalt jelentkezik. Gyakori, hogy a kutya akár órák alatt kirágja a szőret ezeken a helyeken, és a bőr élénkvörösre, gyulladtá válik. Emellett azonban minden, viszketéssel járó bőrgyulladás esetén gondolni lehet a bolhaallergiára, ezért első lépésként hatékony gyógyszerrel bolhairtást kell végezni.

Fotó: Nagy Tibor

– Milyen kezeléssel enyhíthetők a tünetek?

– A kezelés megkezdésekor a legfontosabb, hogy az élősködőket pusztítsuk el az állaton és a környezetében, illetve a mi környezetünkben, valamint a viszketegségi tüneteket csillapítsuk. Fontos az állatorvos felügyelete alatt végzett kezelés, amely több időt igényelhet. Erre a legmegfelelőbb olyan készítményeket alkalmazni, amelyek a bolhákat a csípés előtt pusztítják el, így megelőzhető a bolha nyálának allergizáló hatása. Ha a bőrgyulladás súlyosnak tűnik, az azt csökkentő gyógyszereket kell használni. A beteg testrészen le kell nyírni a szőretet, fertőtleníteni a sebeket, általános gyógyszeres füröztetés, antibiotikus kezelés is szükséges lehet. Amennyiben lehetséges, pár napig ajánlott védőgallért tenni a kutyára, hogy ne érhesse el a viszkető területeket, és ne okozzon még súlyosabb sérüléseket magának. A bolhaallergiás kutyák esetében különösen oda kell figyelni az állandó bolhaellenes védekezésre, amihez megfelelő nyakörvek, nyakra cseppenthető készítmények használata, valamint szájon át adható bolha és kullancs elleni tabletta ajánlott.

Macskáknál is a kutyákhoz hasonlóan jelentkezhet a bolhaallergia, azzal a különbség-

gel, hogy az állat a legtöbbször nem vakarózik láthatóan, inkább úgy tűnik, hogy intenzívebben mosakszik. Általában a feji, nyaki területen vakarnak, dörzsölnek ki szabályos kerek foltot, amely szőrtelen és váladékozik. Fokozatosan letöredezik a szőrzet a háti, oldalsó területeken, sokszor a hason, lágyékon is. Ha a bolhásság huzamosabb ideig fennáll, a háton, fejen, nyakon apró, kölesméretű kis pörkös csomók jelennek meg, amelyek sokszor nem láthatók, inkább csak tapinthatók.

A bolhák számtalan betegséget terjesztenek, ezért kell ellenük védekezni. Fontos a környezet alapos takarítása, fertőtlenítése, a szőnyegek rendszeres porszívózása, a házi kedvenc takaróinak 90 °C-on történő mosása. Alapszabály, hogy az összes, együtt tartott állatot kezelni kell.

A bolhák a galandféreg köztigazdái, annak lárvái a bolha szervezetében fejlődnek ki. Amikor a kutya, macska bolhászkodik, harapdálás közben elfogyasztja a bolhát, és vele együtt a galandféreg lárváját is, majd a belekben kifejlődik a galandféreg. Ez a féregfaj emberre is fertőző. Ezenkívül a bolháknak számos bakteriális fertőzés átvitelében is szerepük van – tájékoztatott a szakember.

Az asztrológus gondolatai

Tóth Sándor

Motto:

„A fény mindig utat mutat annak, ki a mélyben kutat.”

Kedves Olvasók!

Idén augusztus 23-tól szeptember 23-ig tartózkodik a Nap a Szűz jegyében. Eljött a nyár harmadik felvonása, és jó reményekkel lélegezhetünk fel a kánikula után. Az őszi gyümölcsök és zöldségek szüretelése és betakarítása remélhetőleg használna kecsgetti a mezőgazdaságban dolgozókat. A diákoknak nemsokára indul az oktatás, várhatóan kevesebb bonyodalommal, mint az elmúlt tanévben.

A Szűz ember kitartó, szorgalmas és jól alkalmazkodik a munkahelyén. Ideális alkalmazott, a tökéletességre törekszik, a rá bízott feladatot mindig elvégzi. Az élete egy jól kialakított rendszer keretében működik. Utálja, ha valami külső körülmény hatására „homok kerül a gépezetébe”. Ha a földlakók többsége Szűz-érdekeltségű lenne, akkor sokkal racionálisabb, értelmeibb és működőképesebb világban élnénk. Tudnunk kell, hogy szellemi értelemben valaki azáltal, hogy elront valamit, lehetőséget biztosít egy másiknak arra, hogy azt kijavítsa.

Az ember kiváló önszabályozó rendszerrel és testtudattal rendelkezik. Ugyanakkor lelki síkon komplex és labilis folyamatok színtere, melyek visszahatnak a fizikai testére. Tudatilag a világmindenség legmagasabban jegyzett élőlényei vagyunk. A tudatosságunk sok esetben háttérbe szorul, és lekerülünk arra az ösztönszintre, mely jó esetben megvéd bizonyos helyzetekben, másokban viszont kárt okozunk önmagunknak. Mindannyian egy elfelejtett, de a tudatalattiba rejtett tudással bírunk, akár egyéni, akár közösségi szinten. Ezt nevezte Jung egyéni és kollektív tudattalannak. Zsenialitása abban áll, hogy európaivá tette azt a keleti spirituális tudást, melyet évekig tanulmányozott. A legmagasabb szellemiségű – nevezük megvilágosult – embereknek, akiknek száma igencsak korlátozott, lehetőségük nyílik hozzáférni azokhoz az információkhoz, melyek a teremtés óta léteznek. Ezt nevezik keleten Akasha krónikának, melyet Jung átnevezett kollektív tudattalannak. A szellemi tudás értelme az, hogy mi, emberek

harmóniában élhessünk egymással és a minket körülvevő világgal. Az isteni törvények követését az aranykor utáni időkben megtagadták, és folyamatosan lennebb csúsztak. Az érdeklődésünk átvándorlott a fizikai síkra, és elvesztettük kapcsolatunkat a magasabb világokkal. Ezért tartunk most ott, ahol. A Vízöntő korszak hajnalán nem a megvilágosodás a cél. Nem a fény felé törekszünk, hanem a káprázatokkal elaltatott sötétség útvesztőiben szédelgünk. Kiszolgáltatottság, szenvedés és kilátástalanság. A mai valósággal való szembesülés pesszimizmusnak tűnik. A pesszimista azt mondja: ennél már biztos, hogy nincs lennebb.

Az optimista nevetve jegyzi meg: dehogy nincs! Néhányszor már felvetettük a mesterséges intelligencia kérdését. Ez a gépi tudás olyan sebességgel gyűjti, tárolja és dolgozza fel az információkat, ami a hétköznapi ember számára értelmezhetetlen. Mint ahogy az is hihetetlennek tűnt a múlt század emberének, hogy egy kis adattárolóba belesűrítendő több ezer bakelitlemez hangyaga. Arról nem is beszélve, hogy a telefonunkról bármikor megnézhetünk egy koncertet, ha úri kedvünk azt diktálja. Minden, amit megalkottak a sci-fi területén, valósággá vált és valósággá lesz. Minden csak idő kérdése. És csak töltjük be az információkat az egyéni tudattalunkba, mert ott több a tárhely. A tudatunk a felejtés révén válik naprakésszé, üzemképesé. A mesterséges intelligencia pedig figyel, tárolja, elemzi és használja az általunk szolgáltatott adatokat. Sosem felejt. Bizonyos idő elteltével talán ő fog használni minket, és nem fordítva. Erről bármikor önk is megbizonyosodhatnak. Ha van okostelefonjuk, kezdjenek kiemelni egy témát és fennhangon beszélni róla. Ha belépnek a Facebookra, e témával kapcsolatos videókat fog felajánlani megtekintésre. Ez a modern lehallgatás. Ilyen régen is volt. Nagynéném mesélte egyszer, hogy Kínában koncerteztek a Maros népi együttesrel, és begyulladt a torka. Ezt a szobájában megemlítette egyik kolléganőjének. Pár perc múlva megjelent egy kis kínai, és átnyújtott egy tablettát. A gyógyszer hatott, a koncert sikeres volt.

Az igazi élet a virtuális világ nélkül zajlik. Az új generáció sajnos önként belesétél az internet útvesztőibe, ahol könnyű eltévedni. Aki pedig a mátrixban él, az könnyen befolyásolható, félrevezethető, becsapható. Rajtunk áll vagy bukik, hogy melyik utat választjuk. A valóságos vagy a kreált valóságot. Ehhez kívánok önöknek jó döntést!

Vigyázzanak magukra és egymásra!

Véleményüket, gondolataikat megírhatják az asztros@yahoo.com címre.

Budapesti Klasszikus Filmmaraton

Szeptember 12-én megkezdődik az Uránia Nemzeti Filmszínház Dísztermében a Budapesti Klasszikus Filmmaraton, amely szeptember 17-ig várja az érdeklődőket öt helyszínen.

Az NFI közleménye szerint a felújított filmklasszikusokat felvonultató fesztivál nyitófilmje Giuseppe Tornatore Maléna című, 2000-ben készült alkotása lesz, amely a Monica Bellucci által alakított gyönyörű asszony küzdelmeit jeleníti meg a második világháború kegyetlen világában. A megrendítő alkotás operatőre Koltai Lajos, a film zenéjét Ennio Morricone szerezte.

A nyitóvetítést követően a rendezvény során öt nap alatt több mint 100 film lesz műsoron Budapesten a Toldi moziban, az Uránia Nemzeti Filmszínházban, a Francia Intézetben, a Szent István téren és a Budapest Music Centerben, ahol a némafilmeket élőzene-kísérettel lehet megtekinteni.

Idén is ingyenes szabadtéri vetítések várják a filmrajongókat a Bazilika előtt, ahol a 130 négyzetméteres óriásvászon vetítik a Jézus Krisztus szupersztár, a Grease, az Ed Wood és a Régi idők fo-cija című alkotásokat. Utóbbi két alkalmon két filmtörténeti csemege, a Küzdelem a létért című 1918-as némafilm, valamint a Szabó István rendezésében készült Városterkép – Budapest című 1977-es rövidfilm is látható lesz – közölte az NFI.

A filmmaraton részletes programja a <https://nfi.hu/budapesti-klasszikus-film-maraton-2023> oldalon érhető elő. (MTI)

	1.	ÚTNAK ERESZT	RÓMAI 1500 JÜLIUSBAN ÜDÜL	AUSZTRÁLIAI FUTÓMADÁR	JAPÁN DRÁMAI MŰFAJ	ANGOL FILOZÓFUS (THOMAS)	RÉG ÉLT ELŐD RENEGÁT	VÖRÖS ... (VIKING HAJÓS)	... AMI (A BARÁTOM)	BOZÓTLANI	LEPOTTYANÁS	SZINTÉN ERŐSEN TAPAD	LÓKÓRÓM	UTÓ ELLENTETE	ITT (FRANCIA)	
Conan Doyle maximája a hősről, Sherlock Holmes-ról.	M														I	
		NITROGÉN ÉS ITTRIUM VEGYJELE		MTA-ELNÖK, JOGFILOZ. (GYULA) FÁBA VÉS			TÜSKÉS VIRÁG KARAVÁN-ÁLLAT									
		EMELŐSZERKEZET JOGÁSZ (XVIII. SZ.) MÁTYÁS			JÁRTASSÁG M. TOTEM-MADÁR					ELTŰZELŐ A LÓ KICSINYE					FÉLIG ÉLI IJEDTEN ÉBRED	
2. A	ABESSZIN	ITÉLET-HOZÓ CSIGER (NÉP.)		HÁZHELY NAGYÍTVÁ BESZÉL					ÜTKÖZET MADÁR-BÖRTÖN					ZOKOG EGYENLŐ (ROMÁN EREDETŰ)		
VAKBUZGÓ EMBER				TUPOLJEV GÉPE (RÖV.) VAGDAL		VÉDELMEZ HATBÓL KETTŐ		LYUKAS A KASI HARAPÁS		RÓMAI 501 PARIPA			FAGYLALT (NÉMET) VÁGÓ-ESZKÖZ			
AZ EGYIK TÖRTSZÁM-NÉV			PETRARCA MŰZSÁJA FUTÁS-KEZDÉS			ZOMÁNC GÖRÖG BETŰ					CSÜNGET MEZ					
GYAKRAN KÖNNYEZIK			BOLYGO (VOLT) SPANYOL BARÁT			MŰVET HOZ LÉTRE NÁLA LEN-TEBBRŐL						MAXIDOBÓZ VASARELY MŰVÉSZETE				
USA ÍRÓ, KÖLTŐ (EDWARD ALLAN)			MINDENT LEARAT ÁRPA-SZEMEK!			... LANZA (TENOR) ARABI				ROCK AND ... (TÁNC) A KOBALT VEGYJELE				NÉMET AUTÓJEL ÁLLAMI ILLETÉK		
SPANYOL ÉS PORTUGÁL AUTÓJEL RÓMAI 1100		... ALIA (ALBÁN POLIT.) A KATÓD PÁRJA		VALAMIT MEGÉRT PERU FŐVÁROSA					KISBEB KENYÉR KISSÉ KÖVÉR				RÓMAI KET-TŐS BETŰ KILÁTÁSBA HELYEZ			
	SZÉTDARA-BOL ANNÁL LEN-TEBBRE			NIGÉRIAI VÁROS KÁRTYA-LETÉT			ÁLL ALATTI ZSÍRPÁRNA LANKAD, KONYUL						IDÓS (RÖV.) TETŐALJ		TERMÉSZET-SZERŰ	
SKÓT FÉRFINÉV		TANGENS (RÖV.) NÉPES ÁLLAM		MAGATOK CSEREMISZ		FONALVÉGI ELŐTT (LATIN)		EGYKE! PÁNCÉLOS EMLŐS (TOBZOSKA)		USA TAG-ÁLLAM IDEGEN LAJOS						
NEM EZEK, HANEM ...			BEC. NAGY-ANYA MAUNA... (VULKÁN)			KORALL-ZÁTÓNY FINOM TEN-GERI HAL				BAJ, GOND (FRANCIA) ÜRES SIR!				NÉVELŐ LE		
LAPOS FE-NEKŰ CSÓNAK			LENT (NÉP.) A DUMA LÉNYEGE!				CSELEKE-DET CÉGFÉLE (RÖV.)				VOLT (LATIN) FÖLDELT FÖRGAT					
FRANCIA SZEMÉLY-NÉVMÁS		ELŐTAG: IDEG EGYESI!			ÜNNEPI SÜTEMÉNY RÓMAI 1500				BETŰVETÉS FÉLÁRI!					A LUTÉCIUM VEGYJELE EZTI!		
L.N.J.	T										FILM-CSILLAG					

Augusztus 17-i rejtvényünk megfejtése: ... a világon, csak az ember egy sor dolgot törvényszerűségnek nevez belőle.

Szocreál időutazás Marosvásárhelyen

Ideológia vezérelte építészet

A Vásárhelyi Forгатag idei rendezvénysorozata egy szocreál városnéző buszos „sétával” kezdődött. A Teleki Téka Alapítvány szervezésében kedden délután két kiváló, a múlt század második felét kutató fiatal szakember, Karácsony István művészettörténész és Novák Csaba-Zoltán kalauzolta térben és időben a közel félszáz érdeklődőt. Az érdekes helytörténeti adalékokkal fűszerezett városfejlődési ismertetés fontosabb részleteit közöljük a Népújságban.

Karácsonyi Zsigmond

A mindent behálózó totalitarizmus

Az elmúlt korszakokhoz képest annyiban sajátos a múlt század második fele – 1945 és 1989 közötti időszak –, hogy egy nagyon erős világi ideológia határozta meg – mondta bevezetőképpen Novák Csaba-Zoltán történész.

Novák Csaba-Zoltán

– Az emberiség történetének kezdetétől az emberek kitalálnak maguknak ideológiákat, vallást, amely alapján élnek. A huszadik század is kitermelt több ilyen ideológiát. A mi térségünk egyik meghatározó ideológiája a kommunizmus volt, egy teljesen újszerű ideológia. Totalitárius ideológiának nevezzük, mert megpróbálta teljesen meghatározni társadalmak arcukat, működését, létezését és nem utolsósorban az emberek gondolkodásmódját. Mindenben behálózta a társadalom életét.

Most már tudjuk, hogy kudarcos történet volt, a maga pozitív és negatív oldalával együtt. A jobb jövő ígéretével született, birodalmi létformájú internacionalista mozgalom megpróbált egyfajta világi vallásként működni. Volt egy egyetemes jelképe: a sarló és a kalapács. Megvoltak a bibliái is: Lenin és más szerzők művei. És megvoltak a valóságokhoz hasonló rituáléi is, mint például a nagykorúsításhoz kötődőek. Tehát nem elégedett meg azzal, hogy uralja a politikai és gazdasági szférát, hanem az emberek lelki világát, mentalitását is megpróbálta egy újfajta vallásként befolyásolni.

Marosvásárhely az „új világ” kezdetén

1944-ben 44 ezer lakosa volt Marosvásárhelynek, míg 1945-ben, a háború lezárásának idején 29 ezer, tehát 15 ezerrel megfogyatkozott. Mit jelent ez egy kisváros történetében? Érdekes például, hogy 1945 elején hiányzott 70 mérnök, 53 orvos, 14 pap, 75 tanár. Fizikai, morális lepusztulással indult neki ez a város is az új korszaknak. Az adott évben 833 üres lakás volt Marosvásárhelyen. A 15 ezres veszteséghez hozzá kell tenni, hogy ezek egy része eltávozott a magyar adminisztráció elmenekülése után, és nagy többségük nem jött vissza. Ide

számolandó még az 5500 deportált és megsemmisített városi zsidó lakosság.

Ilyen körülmények közepette az ország lakossága és mi, magyarok is fogékonyabbak voltunk a kommunista ideológiára. Nagyon minimális társadalmi ellenállás mellett ez az ideológia került hatalomra Romániában 1947–1948-ban, és 1989-ig különböző szakaszokban meghatározta az ország és a város

életét. Egy teljesen új világot akart teremteni ez a rendszer, és ebben az újvilág-teremtési szándékban kell elképzelni azokat a várostörténeti fejlődési szakaszokat, amelyekről utunk során szó lesz.

Janus-arcú rendszer

Elkezdődött a régi világnak a leépítése, a leszámolás. Az új rendszer ellenséggé tekintett az egyházra, a régi pártokra, az egykori földtulajdonosokra, a gazdagabb parasztokra. Elindult a társadalmi tisztogatás. A rendszer kettős arculatú volt. Egyik kezével lenyomott, nagyon brutálisan lefojtott minden olyan gondolkodásmódot, olyan létezési formát, amely nem passzolt ehhez az ideológiához. Másik kezével pedig emanci-

pált, megpróbálta a szegényebb rétegeket oktatáshoz juttatni, illetve városra tömöríteni. Egyik rendszer sem fekete vagy fehér. Mindig vannak átmenetek.

Ilyen korszakban kezdődik a városnak a huszadik század második felére jellemző új története, és így érkezünk meg az ötvenes évekbe.

Negatív megítélés

A művészettörténeti, építészeti fejlődés összes korszaka közül a szocializmus az egyetlen, amellyel szemben a jelenkor embere komoly ellenérzéseket táplál, ami alapszinten teljesen jogos – értékelte a korszakot Karácsony István művészettörténész. – Vannak a történelemnek sötétebb időszakai, de ezeket időben és megközelítésben egy adott távlatból éljük meg, és ezért nem reagáljuk le ennyire emocionálisan. Ebből következően nem moshatjuk össze a negatív megítélésben a rendszert a művészetével.

Marosvásárhely architektúrai korszakait végignézve elsőként a gótikát említhetjük, mely egyetlen műemlékben, a Vártemplomban testesül meg. Ezzel az épülettel a közösségnek semmi gondja nincsen, a magáénak tekinti, elfogadja. Ahogy nincs gondunk a néhány barokk kori épülettel sem. A reneszánsz és a klasszicizmus Marosvásárhelyen nincsen képviselve, de annál jelentősebb épületanyag maradt ránk a 19. századi historizmus korából: a Kossuth Lajos utca, a Szentgyörgy utca és a főter nagy részének épületállománya nagyrészt ekkor alakult ki. Ezek az épületek is értékesek, bár voltak, akik vitatták.

Az aranykor a Bernády-korszak, amelyet imádunk, a Kultúrpalotával, a Városházával és megannyi szecessziós épületével együtt. De akár a '20–'30-as évek kiemelkedő épületeivel.

Ebben az összehasonlítási rendszerben gondoljuk el, hogy milyen a viszonyulásunk a szocializmus korának épületeihez, tömbházgyedeihez. Bevallhatjuk, hogy nem túlzottan lelkes. A hetvenes évek művészetesztétikáját újraértelmező retro korszakban élünk még. A szocializmus korával szembeni attitűd itt, Erdélyben és Marosvásárhelyen érthető módon alapvetően még nem

Lázok Klára és Karácsony István

változott pozitív irányba. Az időszak átkos gazdasági, nemzetiségi és népeségpolitikájával együtt hajlamosak vagyunk leírni annak a művészetét is. Pedig a jó megközelítés az lenne, hogy elfogadjuk ennek a korszaknak az ambivalenciáját, a kettősségét.

A művészet mint propagandaeszköz

Tény, hogy a kommunista diktatúra a művészetet kiváló módon használta propagandisztikus eszközként. Tény, hogy a cenzúra által ebben a korszakban keményen korlátozták az alkotói szabadságot. Tény, hogy ebben a korszakban korlátozták az alapvető emberi szabadságjogokat. Tény, hogy ebben a korszakban több ezren veszítették életüket a politikai fogolytáborokban, de ugyanakkor tény az is, hogy ebben a korszakban éltek és dolgoztak értékes alkotók. Gondoljunk csak bele, Izsák Márton, Bordi András, a Színház tér egyes szobrai készítő Kulcsár Béla máig érvényes értékek teremtői ennek az időszaknak. Még akkor is, ha pályájuk egy részét a szocreálnak vagy a szocmodern stílusnak szentelték.

Egy másik példa: az ötvenes, hatvanas, hetvenes években a tervezőintézetet egy Radó Kálmán nevezetű egyén vezette (Rado Coloman néven írt alá a kartusokban). Ő a szekuritáté szervezett ügynöke volt, de ugyanakkor nagyon kevesen tudják, hogy neki köszönhető, hogy a Színház tér kialakításakor az összes tervvázlatban hangsúlyt fektetett arra, hogy megmaradjon a Toldalgi-palota, és megmaradjon a lebontott templomból legalább ez a torony és az alattunk lévő kriptá. Tehát van ennek a kornak egy kettőssége. Az értékek

kapcsán meg kell említeni a nemzeti színházat, amely olyan összművészeti, belsőépítészeti erőbefektetéssel kivitelezett objektuma ennek a városnak, amelyhez hasonló dekorációs erődobással kivitelezett középület közpénzekből a mai napig nem készült Marosvásárhelyen.

Lebontott templomok

Az időszak helyi városrendészeti ténykedéseiről beszélve előjönnek a bontások. Rengeteget bontottak. Bontottak itt a főtéren is 1959–62 között, és ezeknek a bontásoknak sokszor templomok is áldozatul estek. Ezekre nem tudunk felhőtlenül visszagondolni, de vegyük figyelembe azt is, hogy az átrendezést egy egységes urbanisztikai szempontból jól felépített koncepció alapján tették. Egy olyan átfogó elgondolás alapján, amelyhez hasonló az utóbbi harminc évben Marosvásárhelyen nem volt. Építész kollégáim szerint, akik az új, nemrég elfogadott városrendészeti tervből (PUG) dolgoznak, amely az egész város építészeti struktúrájának sorsát határozza meg és szabályozza, az nem más, mint egy rossz vicc. Tele van kiskapukkal, melyek rendkívül károsak a városközpont védett műemlékállományának biztonsága szempontjából.

Másik példa: mennyi racionalitás van abban, hogy a Hidegvölgyet körbe fogják építeni luxusnegyedekkel? Ezt összehasonlítva az ötvenes, hatvanas évek átkos korszakával, milyen következtetést tudunk levonni?

Beszédes adatok

A jobb mérleg szempontjából, íme néhány adat: a város összterülete 49,3 négyzetkilométer. Ebből 20,4 négyzetkilométer beépített terület. A történelmi zónának számító, 1940-ig kialakított állomány mintegy 3,5 négyzetkilométert tesz ki. Az utóbbi évtizedek beruházásai a Belvederével, a Bența Residence-szel, a Fomco lakóparkkal, a Maurer Residence-szel és a Multinvest-beruházásokkal együtt 0,17 négyzetkilométert jelentenek, az 1990 utáni ipari és kereskedelmi zóna pedig 0,30 négyzetkilométert. Tehát a város ipari, lakófunkciójú beépítéseinek 79,9 százalékát a szocializmusban alakították, nem beszélve a minőségről, csak a mennyiségről. De ez akkor is igaznak releváns, mert azt mutatja, hogy a város jelen pillanatban is egy olyan urbanisztikai infrastruktúrát használ, amely 1950 és 1989 között lett kialakítva.

A Színház tér sarkában mementóként álló Ferenc-rendi torony árnyékában tartott általános korszakismertető után az időutazó csapat autóbusszal ment a város első nagy szocialista korszakára jellemző helyszínre, a Szabadság utca végében épült tömbházakhoz. Itt az egykori moziba költöztetett ferences templom harangja fogadott. Ez több volt, mint jelkép.

Sorozatban az ötödik csoportkör a tét az FTC számára

A Ferencváros labdarúgócsapata azzal a céllal lép pályára ma, a Zalgiris Vilnius vendégeként az Európa-konferencialiga selejtezőjének negyedik (utolsó) fordulójában, hogy bebiztosítsa sorozatban ötödik csoportkörös szereplését az európai kupasorozatban.

A zöld-fehérek 2020-ban a Bajnokok Ligája, 2019-ben, 2021-ben és tavaly pedig az Európa-liga főtábláján futballoztak, így a korai BL-selejtezős búcsút követően – a feröeri Klaksvik ejtette ki a magyar bajnokot – egyértelmű cél volt, hogy legalább a harmadik számú sorozatban, az Európa-konferencialigában összejöjjen az őszi folytatás.

Ennek érdekében az FTC elhalasztotta bajnoki összecsapását a Mezőkövesd ellen, így hétvégén nem lépett pályára, ráadásul múlt csütörtökön több kulcsjátékost pihentette a

KL-selejtező harmadik körének formalitásnak tűnő visszavágóján a máltai Hamrun Spartans ellen. A játékosok tehát pihenten várhatják az első, litvániai mérkőzést az erőltetett nyári menetelés végén, ami sokat segíthet a megfelelő eredmény elérésében.

Máté Csaba vezetőedző irányításával a hatékony támadójátékra nem lehet panasz, mivel a Ferencváros legutóbbi hat meccsén húszszor volt eredményes, ráadásul csupán egyszer nem sikerült két gólt szereznie. A legeredményesebb a Paksról igazolt gólkirály, Varga Barnabás, aki hat gólnál tart. Viszont a csapat védekezése még nem állt össze, csak az ír Shamrock Rovers elleni párharcot úszta meg kapott gól nélkül, ezzel szemben a Puskás Akadémia kétszer, a Fehérvár és a Klaksvik – utóbbi még akkor, amikor Sztanyiszlav Cser-

eszov volt a vezetőedző – háromszor vette be Dibusz Dénes kapuját.

A tízszeres litván bajnok rivális ugyan nem pihent a hétvégén, de győzelemmel hangolt a fontos összecsapásra, vasárnap 2-0-ra nyert Dainava Alytus ellen, azonban így is hatpontos hátránnyal második az FK Panevezys mögött.

A két csapat közös múltja a Ferencváros mellett szól, mivel alig két éve a BL-selejtezőben kettős győzelemmel (3-1, 2-0) jutott túl a Zalgiris Vilniuson. A magyar csapat ezenkívül még egy alkalommal találkozott litván riválissal, 2019-ben a Súdava ellen is veretlenül lépett tovább az EL-selejtezőben. A Zalgiris az FTC előtt kétszer találkozott magyar ellenféllel, 2002-ben kiejtette a Budapest Honvédot az Intertoto Kupában, de a kispontok 2019-ben visszavágtak az EL-selejtezőben.

A vilnusi mérkőzés, amelyet a Duna World televízió közvetít élőben, 19 órakor kezdődik.

BL-selejtező:

Nem bírt a Rangers a PSV-vel

A skót Glasgow Rangers hazai pályán 2-2-es döntetlent játszott a holland PSV Eindhovenel a labdarúgó Bajnokok Ligája-selejtező 4., utolsó fordulójának első mérkőzésén.

A másik két keddi mérkőzésen a belga Antwerpen odahaza, míg a dán Koppenhága idegenben tett szert egygólos előnyre.

A visszavágókat jövő szerdán játszószták.

Eredmények, BL-selejtező, 4. (utolsó) forduló, első mérkőzések: Raków (lengyel) – Koppenhága (dán) 0-1 (0-1), Antwerpen (belga) – AEK Athén (görög) 1-0 (1-0), Glasgow Rangers (skót) – PSV Eindhoven (holland) 2-2 (1-0).

Tegnap, lapzárta után játszották: Braga (portugál) – Panathinaikosz (görög), Makkabi Haifa (izraeli) – Young Boys (svájci), Molde (norvég) – Galatasaray (török).

Federico Marchetti, a máltai Hamrun Spartans kapusa véd az Európa-konferencialiga harmadik selejtező fordulójának második, Ferencváros TC – Hamrun Spartans FC mérkőzésén, a Groupama Arénában 2023. augusztus 17-én

Fotó: MTI/Ilyés Tibor

A Pro Arena közvetíti a román bajnok meccsét

Míg Magyarországról már csak a Ferencváros maradt állva az európai kupasorozatban, Romániából két együttes is megpróbálkozhat a csoportkörbe jutással. Ehhez kell nyerniük a rájátszásbeli párharcot, ahol mindkettejüknek skandináv ellenfél jutott: a bajnok FCV Farulnak a HJK Helsinki, míg a Románia-kupa-győztes Sepsi OSK-nak a norvég Bodö/Glimt ellenében kellene felülkerekednie.

Mindkét alakulat számára történelmi jelentőségű lenne a siker, mivel egyikük sem került soha főtáblára európai kupasorozatban. A Farul a bajnoki ágon ért el idáig, miután az FTC-hez hasonlóan az első selejtezőkörben megszakadt a BL-be vezető útja, míg a Sepsi OSK a kvalifikáció második körében állt szorítóba, és sikerrel vette az eddigi két akadályt.

Mindkét együttes megpróbálta elhalasztani soron következő hazai bajnoki mérkőzését, hogy kizárólag az előttük álló jelentős erőpróbára összpontosítsanak, azonban a pontvadászatot szervező Hivatásos Labdarúgóliga (LPF) nemet mondott a kérésükre.

A Konstancai FCV Farul – HJK Helsinki mérkőzést a Pro Arena televízió közvetíti ma 20 órai kezdettel. A Sepsi OSK – Bodö/Glimt találkozót ugyancsak ma 20 órakor kezdődik, a DigiSport 1 és a Prima Sport 1 televízió vásárolta meg a sugárzási jogot.

Egy harmadik meccset is játszanak ugyancsak ma 20 órától: a Mircea Lucescu edzette Dinamo Kijev a bukaresti Rapid-stadionban fogadja a Besiktast. Ezt az összecsapást a Román Televízió 1-es adása (TVR 1) közvetíti.

Kisorsolták a Románia-kupa rájátszáskörének párosításait

Bukarestben szerdán kisorsolták a labdarúgó Románia-kupa rájátszáskörének a párosításait.

A következő mérkőzéseket rendezik: Bukaresti Metaloglobus – Bukaresti FC Dinamo 1948, Bákói FC – Galaci Suporter Club Oțelul, Unirea 04 Slobozia – Nagyszebeni Hermannstadt, Újszentesi CSC – Aradi UTA, Karácsonkői Ceahlăul – Kolozsvári FCU, Zilahi SCM – Jászvásári CSM Politehnica, Selmehnerki CSC 1599 – FC Voluntari, CS Mioveni – Botosáni FC, Pécskai Progresul – Viitorul Șimian, Nagyvárad FC Bihor – Campionii FC Argeș Pitești, CSM Alexandria – Concordia Chiajna, Dési Unirea – Bukaresti CSA Steaua, Viitorul Ianca – CS Tunari, Buziásfürdői Phoenix – Chindia Târgoviște, Vajdahunyadi Corvinul 1921 – FK Csikszereda, Dévai CSM – Bodzavárási Gloria.

A további jutás egyetlen mérkőzésen dől el, amelyet augusztus 30-án – vagy a televíziós közvetítés függvényében egy-két nappal korábban, esetleg később – rendeznek az elsőként említett csapat otthonában.

A kvalifikáló együttesek bejutnak a Románia-kupa csoportkörébe, amelyben három fordulót rendeznek. Ebben a szakaszban csatlakozik a sorozathoz a labdarúgó Szuperliga elmúlt évbéli nyolc legjobb együttese – a FCV Farul, a FCSB, a Kolozsvári CFR 1907, a CSU Craiova, a Bukaresti Rapid 1923, a FC Universitatea 1948 Craiova, a Sepsi OSK és a Petrolul 52 Ploiești.

Becali fogadott a FCSB – Nordsjaelland meccsre, a szövetség értesítette az UEFA-t

A Román Labdarúgó Szövetség (FRF) tájékoztatta a sportág európai föderációját, hogy George Becali 20 ezer euró fogadott a FCSB továbbjutására a Nordsjaelland elleni Európa-konferencialigás párharc alkalmával. Erről maga az érintett nyilatkozott a televízióknak.

Azt mondta, egy ismerőse révén tette meg a tétet, arra gondolván, hogy nem vonatkoznak rá az UEFA szabályai, mivel semmiféle tisztséget nem tölt be a fővárosi klubnál. A román szövetség azonban kihágásnak tekinti a történetet, mivel köztudomásúlag Becali tulajdonolja a sportszervezetet.

A FRF fegyelmi szabályzata alapján George Becali 300 ezer lejre bírsághozható, és két évre a futballal kapcsolatos valamennyi tevékenységtől eltiltható.

Az UEFA további tájékoztatást kért a FRF-től, további részletekkel az ügyet illetően pedig akkor szolgálnak, ha fejlemények történnek a vizsgálatok során, közölte a bukaresti szövetség.

Három tokiói olimpiai bajnok nyert kedden az atlétikai vb-n

Férfimagasugrásban, férfi 3000 m akadályon és női 1500-on az esélyesek győztek, míg női diszkoszvetésben meglepetés született kedden a budapesti atlétikai világbajnokságon.

Férfimagasugrásban a társbérletben tokiói olimpiai bajnok katarai Mutaz Essa Baram és az olasz Gianmarco Tamperi párharcára lehetett számítani. A 2,33 méteres magasságon mindketten átjutottak, de ekkor még akadt három vetélytársuk.

A szám showmanjének számító Tamperi, aki ezúttal is félig leborotvált szakállt viselt, a 2,36 méteren elsőre átjutott, egyedülként a mezőnyből. Barsim háromszor hibázott, Tamberin kívül csak az amerikai JuVaughn Harrison maradt versenyben egyéni csúcsát beállítva. A 2,38-on Harrison mindháromszor hibázott, így Tamperi már győztesként futhatott neki utolsó ugrásának, majd elszaladt a léccel a közönség derűtségére, és ment ünnepelni. Az olasz atléta az olimpiai és az Eb-arany mellé a vb-címet is begyűjtötte.

Női 1500-on a favorit a kétszeres olimpiai és kétszeres világbajnok Faith Kipyegon volt. A 29 éves kenyai futó fantasztikus formában érkezett a magyar fővárosba: június 2-án Firenzében 1500 méteren (3:49.11 perc), június 9-én Párizsban 5000 méteren (14:05.20 p), majd július 21-én Monacóban 1 mérföldön (4:07.64 p) is világesőcsöt döntött. Esélyeit növelte, hogy első számú kihívója, a kétszeres ötkarikás bajnok Siffan Hassan szombaton bukott

10 ezer méteren, és kérdés volt, mennyire tudta fel dolgozni, hogy így vesztette el az aranyérmét.

A rajt után Kipyegon az élre állt, Hassan viszont a mezőny végén kocogott. A kenyai az utolsó körre fokozta a tempót, ellépett a többiektől, és magabiztos rajt-cél győzelmet aratott. Hassan is megindult az utolsó 200 méteren, de csak a harmadik helyig tudott feljönni, s az etióp Diribe Welteji mögött futott be.

Női diszkoszvetésben az amerikai Valarie Allman idén egyedül dobott 70 méter felett, és a tokiói olimpiai bajnok az ötödik sorozatig vezetett is. Ekkor azonban honfitársa, Lailaugaug Tausaga 69,49 méterrel túldobta, és meglepetésre megnyerte a vb-t. A londoni és riói ötkarikás aranyérmes horvát Sandra Perkovic csak ötödik lett.

Férfi 3000 m akadályon a címvédő és tokiói olimpiai bajnok Szufian el-Bakkali fölényesen nyert 8:03.53 perccel.

A győztes olasz Gianmarco Tamperi a férfimagasugrás döntőjében a budapesti atlétikai világbajnokságon a Nemzeti Atlétikai Központban 2023. augusztus 22-én

Fotó: MTI/Derencsényi István

Digitális perselyeknél is lehet adakozni

Digitális perselyeknél is lehet pénzügyi adományt hagyni az egyház számára több erdélyi római katolikus templomban – tájékoztatta az MTI-t Veres Stelian, a Gyulafehérvári Római Katolikus Főegyházmegye gazdasági igazgatója.

Mint közölte, elsőként a gyulafehérvári székesegyházban vezették be, hogy bankkártyával adományt hagyhatnak a hívek, templomot látogatók, utána a kolozsvári, főtéri Szent Mihály-templomban, illetve a piarista és ferences templomban vezették be a digitális perselyeket.

Mára már a csíksomlyói kegytemplomban, a brassói ferences templomban és a Székelyudvarhely melletti Máréfalva római katolikus templomban is megteremtették az új adományozási lehetőséget. A csíksomlyói kegyhelyen a pünkösdi búcsú előtt szerelték fel a különleges perselyt, de a Hargita Népe megyei lap korábban azt írta, hogy egyelőre kevesen használják.

Veres Stelian szerint mivel még újdonságnak számít, elsősorban a fiatalok választják a bankkártyával való adományozást. „Mindenképp pozitív módon fogadták a hívek. Gyulafehérváron sokszor még az idegen za-

rándokok is rácsodálkoznak, hogy milyen jó dolog” – közölte, hozzátéve, hogy a visszajelzések szerint külföldön nincs ilyen lehetőség.

A gazdasági igazgató hangsúlyozta, hogy az érsekség nem kötelezi a plébániákat ilyen persely felszerelésére, csupán ajánlja a lehetőséget. Ha élni kívánnak vele, az érsekség köti meg a szerződést a bankkal, szerelteti fel a bankkártyás fizetést lehetővé tevő készüléket.

A POS-terminál többnyire a templomok bejáratánál van felszerelve, ezen a hívek ki is választhatják, hogy mekkora összeget – 5, 10 vagy 50 lejt – kívánnak adományozni, majd odaérintik a bankkártyát a készülékhez.

A Romkat.ro egyházi portálon közzétett indoklás szerint az érsekség a digitális perselyek felszerelésével kíván igazodni ahhoz, hogy egyre kevesebb emberrel van készpénz. Az ismertetőben hangsúlyozzák, hogy az egyház szerint a technika „nem ördögtől való”, ám Jézus Krisztus követésében csupán eszköz, és nem cél. (MTI)

Fakivágás a klinikák környékén

A marosvásárhelyi önkormányzat 52 idős fa eltávolításáról döntött. Erre a lépésre **Az intenzív gyalogosforgalmú utcák útalakítása, illetve barátságosabb útvonalak kialakítása a gyalogosok és a kerékpárosok érdekében a klinikák környékén** elnevezésű projekt kivitelezéséhez van szükség.

A nagyszabású projekt a Gheorghe Marinescu utca, az 1989. December 22. utca, a Kosárdomb sétány, a Székely Vértanúk utca és a Constantin Romanu Vivu utca által határolt területen valósul meg. Célja egy kétirányú kerékpársáv létrehozása, valamint funkcionálisan és esztétikailag optimális terek kialakítása. Ez pozitív hatást gyakorol a természeti és társadalmi környezetre, és növeli a lakókörnyezet kényelmét. A járdák és sétányok korszerűsítése segíti a klinikák környékén a biztonságos közlekedést a gyalogosok és a kerékpárosok számára.

Az infrastrukturális munkálatok befejezése után 156 fát ültetnek el más növényekkel együtt a kerékpárút mentén. A közepes és magas növényzet a zajszigeteléshez járul hozzá, és kedvező környezetet teremt a kerékpározáshoz.

A fákat a törvényes előírások betartásával és a szükséges engedélykészség beszerzését követően vágják ki.

A bel- és külkapcsolati osztály

Direcția Generală Regională
a Finanțelor Publice - Brașov

Újra vásárolhatók kincstárjegyek augusztus 23-tól, akár 7,20%-os évi kamattal

A Közpénzügyi Minisztérium augusztus 23-tól újabb kincstárjegyeket bocsát ki a lakosság számára, 1 és 3 éves lejáratú, évi 6,30% és 7,20%-os kamattal. A kincstárjegy dematerializált értékpapír, egy darab nominális értéke 1 lej.

„Minden egyes általunk elérhetővé tett állampapír-kibocsátás azt mutatja, hogy az emberek érdeklődnek a biztonságos megtakarítási lehetőségek iránt. A TEZAUR-kötvény előző kiadásában több mint 30.000-en választották (közel 1,4 milliárd lej értékben) ezt a befektetési formát. A vonzó hozam és a minimális kockázat miatt ez az eszköz nagyon jó lehetőség arra, hogy a megtakarítások megtérüljenek, mivel hozzáférhető, nem korlátozza a letétbe helyezett összeget” – mondta Marcel Boloș miniszter.

A kincstárjegyek megvásárolhatók:

- online augusztus 23. – szeptember 14. között csak azoknak a magánszemélyeknek, akik regisztráltak a saját virtuális térbe (SPV). Az online elvégezhető műveletek a következők: a befektető nevére szóló jegyzési számla megnyitása egy kiválasztott állampapíros egységnél, Tezaur állampapírok jegyzése, a befektető jegyzési számlájáról a befektető nevére szóló bankszámlára történő átutalás.

Bővebb tájékoztatás a <https://mfinante.gov.ro/ro/web/trezor/ghid-tezaur-online> és <https://mfinante.gov.ro/ro/web/trezor/tezaur-online> weboldalon;

- az Állami Kincstár kirendeltségeinél augusztus 23. – szeptember 15. között;
- a Román Posta Rt.-nél augusztus 23. – szeptember 14. között a városi postahivatalokban, illetve augusztus 23. – szeptember 13. között a vidéki postahivataloknál.

A kamatot évente, az útmutatóban közölt határidőre fizetik ki.

A kincstárjegy átruházható, és idő előtt is kiváltható. Egy befektető a jegyzés időtartama alatt többször is vásárolhat kincstárjegyet.

Csak a jegyzés idején a befektetőnek módjukban áll kérni a jegyzett összeg semmisnek nyilvánítását egy erre vonatkozó kérvény benyújtásával.

A kincstárjegyeket azok a természetes személyek vásárolhatják meg, akik a jegyzés időpontjában betöltötték a 18. életévüket. Az ebből származó jövedelem adómentes.

A Pénzügyminisztérium az állampapírok eladásából befolyó összeget a költségvetési hiány és az államadósság újrafinanszírozására használja fel.

A jegyzés útmutatóját, illetve az esetleges módosításokat a Datorie publică címszó alatt és a www.posta-romana.ro honlapon teszik közzé.

A közönségszolgálati osztály

RONCSAUTÓPROGRAM 2023

Eladná régi autóját? Most lehetősége van LEADNI akkor is, ha NEM kíván új autót vásárolni.

Szállítást, forgalomból kiíratást és helyben fizetést vállalunk!

Információkért hívjon a 0741-022-199-es számon.

(-I)

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

A KORONKAI VIM SPECTRUM gyógyszergyár GÉPKEZELŐT keres. Feladata: gyártósori gépek beállítása, működtetése és karbantartása. Előnyt jelent a szakmai (műszaki) tapasztalat. Önéletrajzot a vim@vimspectrum.ro e-mail-címre várunk. Érdeklődni a 0365/801-804-es telefonszámon lehet. (sz-I)

AZ OLIGRAF átképez és alkalmaz mechanikában, valamint festés-mázolás terén jártas munkaerőt. Fényképes önéletrajzot várunk WhatsAppon a 0725-917-420-as telefonszámra. (sz-I)

AZ OLIGRAF TERMÉK- ÉS SZOLGÁLTATÁSÉRTÉKESÍTŐT alkalmaz. Fényképes önéletrajzot várunk WhatsAppon a 0725-917-421-es telefonszámra. (sz-I)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

SZAKEMBER vállal bármilyen építkezési munkát, javítást. Anyagot biztosítunk. Tel. 0724-148-390, 0743-581-952, Csaba. (20408)

ADÁSVÉTEL

RABLAPROGRAMBA illő autót vásárolok, az elszállítását és forgalomból való törlesztést vállalom. Tel. 0748-882-828. (20509-I)

VÁLLALUNK tetőjavítást, cserépforgatást, vaskapuhegesztést és bármilyen építkezési munkát (saját anyagból is), vakolást, meszelést, szigetelést. Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. Tel. 0724-148-390, 0743-581-952, István. (20408)

LAKÁS

AZONNAL eladó egy négyszobás, felújított, 75 négyzetméteres, 2. emeleti téglabátházlakás a Tudorban, a Moldovei utcában. 118.000 euró. Kérem, kizárólag komoly érdeklődők keressenek. Tel. 0774-081-788. (20492-I)

SZAKEMBER vállal bádogosmunkát, tetőjavítást, meszelést, vakolást, vaskapuhegesztést, kerítéskészítést. Mindenféle anyagunk van raktáron. Tel. 0734-938-711, István. (20409)

TAPASZTALT szakember vállal tetőjavítást, szigetelést, meszelést, kerítéskészítést, járólappal lerakását. Tel. 0759-653-510, András. (20464)

MINDENFÉLE

BÁRMILYEN típusú tetőfedést vállalunk, fából teraszt készítünk, festünk, meszelünk, szigetelünk. Tel. 0770-859-839. (20421-I)

VÁLLALOK tetőjavítást, ácsmunkát, tetőfedést bármilyen cserepes lemezzel, szigetelést, festést. Tel. 0720-345-360. (20305-I)

MEGEMLÉKEZÉS

Szívünk és lelkünk legmélyebb bánatával emlékezünk augusztus 24-én, amikor egy éve itthagytott egyetlen fiunk, **BARTOS EDE ZSOLT**. Amíg élünk, te is élni fogsz szívünkben. Nyugodj békében, drága fiunk! Bánatos szülei. (20506-I)

Szomorúan emlékezünk augusztus 24-én, **MEDGYESFALVI SÁMUEL** halálának 4. évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma psendes! A gyászoló család. (p-I)

Szomorú szívvel emlékezünk augusztus 24-én

GÁLFI ÖDÖNRE

halálának 12. évfordulóján.

Emlékét szeretettel örökre

megőrzi húga

és családtagjai.

(20483)

MAGYAR NŐTAEEST

2023. augusztus 26-án, szombat este 6 órától a marosvásárhelyi Kultúrpalota nagytermében

vezető: **Gorbai Mária Melinda**

Zenél: **Farkas József és népizenekara Magyarországról**

Támogatók és médiapartnerek: TVR, ARDEAL TV, ETV, Marosvásárhelyi Rádió Románia

Jegyek elővételben a Kultúrpalota jegypénztáránál, illetve a helyszínen. Egy jegy ára 25 lej.

-15% KEDVEZMÉNY!
600 RON ÉRTÉKŰ VÁSÁRLÁS FELETT

Marosvásárhely (Központ)
P-ta Mărășești, Nr. 21
0733 553 976

Marosvásárhely (Tudor)
B-dul 1. Dec. 1918. Nr. 126
0755 088 379

Medgyes
Str. Pompierilor Nr. 4
0735 830 678

Nyárádszereda
Str. Pompierilor Nr. 1
0733 553 973

Segesvár
Str. Mihai Viteazu Nr. 40
0770 810 855

Szászrégen (Cardinal)
Str. Cardinal Alexandru Todea, Nr. 25/A
0728 908 856

Szászrégen (Libertății)
B-dul Libertății, Nr. 12/2
0733 553 971

Marosludas
B-dul 1 Dec. 1918. Nr. 7
0735 786 883

Torda
Str. Mihai Viteazu Nr. 2
0729 069 548

Dicsősémmárton
Str. Victoriei Nr. 21
0736 386 353

www.doraoptics.ro

FONTOS TELEFONSZÁMOK

- Romtelecom-tudakozó
 - információ - 118-932
 - általános - 118-800
- Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás): 112
- Rendőrség - 0265/202-305
- SMURD (betegekkel kapcsolatos információk) - 0265/210-110
- Sürgősségi szolgálat:
 - gyermekeknek - 0265/210-177
- Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal - 0265/268-330
- GYULAFEHÉRVÁRI CARITAS, otthon gondozó szolgálat, 8-16 óra között: - 0736-883-110
- Optika-Optofarm
 - 0265/212-304
 - 0265/312 436
 - 0265/250-120
 - 0265/263 351
 - 0265/263-351
- Optolens szemsebészet - 0265/263-351
- Marmed
 - 0265/250-344
 - járobeteg-rendelő: - 0756-468-658
 - 0729-024-380
 - Labor - 0751-114-307
 - e-mail: marmed@armed.ro, www.armed.ro
- Dora Optics - 0733-553-976
- Dora Medicals - 0265/212-971
- Radiológia, echográfia Dr. Jeremiás István - 0265/222- 446
- Emma vendéglő, hidegtálcák készítése - 0740-083-077 - 0365/404-664
- Prefektúra - 0265/266-801
- RDS-RCS - 0365/400-401 - 0365/400-404
- Áramszolgáltató vállalat - 0800-500-929 - vidék - 0265/929
- Delgaz Grid - 0265/200-928 - 0800/800 928
- Aquaserv:
 - hideg víz-csatorna - 0265/215-702
 - közönségszolgálat - 0265/208-888
 - központ - 0265/208-800 - 08008-208-888
- Fogyasztóvédelmi hivatal - 0265/254-625
- Vasútállomás - 0265/236-284
- Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás Nemzetközi halottszállítás - 0265/215-119 - 0744-282-710
- Alkony Kft. temetkezés (24 ó.) - 0265/263-865
- koporsók, kellékek, - 0745-606-215
- koszorúk - 0745-606-269
- és halottszállítás - 0758-047-604
- Maros megyei RMDSZ - 0265/264-442 - 0265/262-907

Méltányos reklámdíj fejében állandó szereplője lehet a FONTOS TELEFONSZÁMOK rovatnak.
Várjuk jelentkezését a 0265/268 854-es telefonon.

Újdonságok a Kobak könyvesboltokban:

Patricia Gucci
Gucci - Egy sikeres dinasztia története

Leiner Laura
40 NYÁRI NAP

Keresse fel kávézónkat a vásárhelyi könyvesboltban!

Leiner Laura
40 nyári nap

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

Spălătorie și detailing auto

autómosó és -kozmetika

- külső-belső tisztítás
- kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

Marosvásárhely 88.0

Segesvár 104.3

Szászrégen 94.7

Szováta 102.0

médiatér

Marosvásárhelyi Rádió Románia

96 FM
106,8 FM
1323 AM

www.marosvasarhelyiradio.ro

Üzleti sikereinek titka:
a jó REKLÁM!

Hirdessen a NÉPÚJSÁGBAN,
Maros megye legnépszerűbb napilapjában!